

DÅK
2026

VALVINST #S2026

Vår plan för Norrbotten

Socialdemokraterna
Norrbotten

DÅK
2026

§1 – §5

Dag- och arbetsordning

Socialdemokraterna
Norrbotten

Distriktsstyrelsens förslag till

Dagordning

1. Distriktsårskongressens öppnande
2. Val av kongressfunktionärer
 - 2.1 2 ordförande
 - 2.2 2 sekreterare
 - 2.3 3 protokolljusterare
 - 2.4 3 rösträknare
 - 2.5 7 ledamöter i redaktionsutskott
3. Ombudsupprop
4. Beslut rörande dag- och arbetsordning
5. Kongressens gäster har ordet
6. Fastställande av verksamhetsberättelse
7. Fastställande av årsredovisning
8. Revisorernas berättelse
9. Beslut rörande ansvarsfrihet
10. Riksdagsgruppens berättelse
11. Regionfullmäktigegruppens berättelse
12. Sidoorganisationernas berättelser
13. Redogörelse av åtgärder med anledning av fjolårets motioner
14. Behandling av inkomna motioner
15. Distriktsstyrelsens förslag
 - 15.1 Valmanifest
 - 15.2 Nationell omflyttningsstrategi
 - 15.3 I vårt Norrbotten ska hälso- och sjukvården vara rättvist fördelad och tillgänglig för alla.

16. Val av:

- 16.1 1 ordförande
- 16.2 1 ordinarie ledamot i distriktsstyrelsen tillika studieledare
- 16.3 1 ordinarie ledamot i distriktsstyrelsen tillika facklig ledare
- 16.4 12 ordinarie ledamöter i distriktsstyrelsen
- 16.5 5 ersättare i distriktsstyrelsen
- 16.6 2 ordinarie revisorer
- 16.7 2 revisorsersättare
- 16.8 1 representant i styrelsen för Norrbottens arbetarrörelses kultur- och stipendiefond

17. Uttalanden

18. Enkla frågor

19. Avslutning

Distriktsstyrelsens förslag till

Arbetsordning

Lördagen den 11 april

- 12.00 Lunch
- 13.00 Invigning av Distriktsårskongressen
- 13.30 Panelsamtal - Velfärd
- 14.15 Samtalskampanj - introduktion
- 14.30 Dörrknackning
- 16.00 Valbara seminarium
- 17.00 Valbara seminarium
- 17.45 Avslut
- 18.45 Mingel inför kongressfest
- 19.00 Gemensam kongressfest

Söndag 11 april

08.30	Kongressförhandlingar
	Mötets öppnande §1
	Mötesformalia §2-4
	Kongressens gäster har ordet §5
	Verksamhetsberättelser §6-13
	Motioner §14
10.00	Fika
10.30	Fortsatt motionsbehandling
12.00	Lunch
13.00	Distriktsstyrelsens förslag §15.1-15.3
14.00	Val
	Val som ska förrättas av distriktsårskongressen §16.1-16.8
14.30	Uttalande §17
	Enkla frågor §18
15.00	Kongressavslutning §19

Kongressens offentlighet

Kongressen är i princip offentlig utom i fråga varom enskild överläggning särskilt beslutas.

Diskussionsordning

Yttrande- och förslagsrätt vid distriktskongressen tillkommer valda ombud, distriktsstyrelsens ledamöter, en föredragande revisor, partistyrelsens representant, ledamöter i Norrbottens s-riksdagsgrupp, representant för regionfullmäktige-gruppen samt anställd funktionär på partidistrikt och i arbetarekommuner inom distriktsområdet, samt i valärenden även valberedningen.

Dubbla talarlistor kommer att användas. Första talarlistan innehåller de talare som begär ordet för första gången i aktuellt ärende. Andra talarlistan innehåller de talare som redan har talat i aktuellt ärende. Första talarlistan ska vara tom innan andra talarlistan på börjas.

Presidiet kommer automatiskt att väcka frågan om streck i debatten när 5 talare av samma kön är anmälda på talarlistan.

Rösträtt

Endast ombud har rösträtt vid distriktskongressen. Varje ombud har en röst. Rösträtten kan inte överlätas och ombud kan inte bytas under pågående kongress.

Valordning

Omröstningar sker öppet. Personval sker, då någon så begär, med slutna sedlar. Vid slutet val skriver ombuden upp den/de man vill ge sin röst på valsedeln. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig. Vald är den, eller de, som fått högsta röstetalen. Uppstår lika röstetal vid omröstning avgör lotten. Vid fastställande av listor fastställs listan plats för plats.

Förslag till kongressen

Förslag som framställs till kongressen ska göras skriftligt och överlämnas till tjänstgörande ordförande. Förslag ska vara undertecknat med förslagsställarens namn.

Kongressfunktionärer

Två ordförande

Emilia Töyrä
Isak Frohm

Två sekreterare

Vilgot Vestberg
Cecilia Malmström

Tre protokolljusterare

Anna-Lena Andersson
Fredrik Bruhn
Kristina Lindkvist

Tre rösträknare

Birgitta Haurula
Leif Edström
Evelina Haara Hyvärinen

Sju ledamöter i redaktionsutskott

Fredrik Lundh Sammeli
Ulrica Hammarström
Anders Öberg
Samuel Petterson
Elisabeth Lindberg
Birgitta Larsson
Zara Leghissa

DÅK
2026

§6 – §13
Verksamhetsberättelse

Socialdemokraterna
Norrbotten

Distriktsstyrelsens årsberättelse 2025

Styrelsen för Norrbottens Socialdemokratiska partidistrikt (organisationsnummer 897000-2955) får härmed avge följande berättelse för verksamhetsåret 2025.

Distriktsstyrelsen

Distriktsstyrelsen har under verksamhetsåret bestått av ordförande Fredrik Lundh Sammeli (Luleå), vice ordförande Ulrica Hammarström (Pajala), facklig ledare Claes Danell (Piteå), studieledare Johannes Sundelin (Gällivare), Béatrice Öman (Boden), Viktoria Wikström (Kalix), Anders Tano (Kiruna), Fredrik Hansson (Luleå), Tomas Vedestig (Övertorneå, avsagt sig), Nina Waara (Haparanda), Mats Abrahamsson (Arjeplog), Niclas Hökfors (Överkalix), Anna Lundberg (Älvsbyn), Kata Nilsson (Piteå) och Agneta Starefeldt (Arvidsjaur).

Ersättare

Birgitta Larsson (Gällivare), Mats Wennberg (Jokkmokk), Malin Kondor, (Övertorneå), Patric Lundström (Piteå) och Robert Forsberg (Älvsbyn).

Adjungerade till distriktsstyrelsen under året

Riksdagsledamöterna Linus Sköld (Älvsbyn), Zara Leghissa (Boden) Ida Karkiainen (Haparanda), Samuel Pettersson (SSU Norrbotten) Elisabeth Lindberg (S-kvinnor Norrbotten), Anders Öberg (regionråd) samt Camilla Friberg (regionråd).

Verkställande utskott samt konstituering

Distriktsstyrelsen utsåg vid sitt konstituerande sammanträde Ulrica Hammarström (Pajala) till vice ordförande. Till kassör utsågs Madelene Rydehäll (förste ombudsman). Vidare utsågs ett verkställande utskott som bestått av Fredrik Lundh Sammeli (Luleå), Ulrica Hammarström (Pajala), Anders Öberg (Luleå), Béatrice Öman (Boden), Nina Waara (Haparanda) och Johannes Sundelin (Gällivare).

Sammanträden

Under det gångna verksamhetsåret har styrelsen haft sju (7) protokollförda styrelsesammanträden, varav ett (1) var konstituerande. Verkställande utskottet har genomfört fem protokollförda sammanträden.

Revisorer

Ordinarie: Kent Barkestedt (Boden) och Elisabeth Bergman (Luleå) samt yrkesrevisor Ulrika Öhlund, Ready AB.

Ersättare: Tord Henriksson (Luleå), Jens Lundqvist (Luleå) samt yrkesrevisor Hans Öystilä, Ready AB.

Övriga val som förrättades av distriktkongressen

Representant i styrelsen för Norrbottens arbetarrörelses kultur- och stipendiefond: Britt-Inger Nordström (Kalix).

Distriktsexpeditionen

Anställda på distriktsexpeditionen har under året varit förste ombudsman Madelene Rydehäll, organisations- och studieombudsman Henrik Alqvist, verksamhetsassistent Viktoria Johansson samt kommunikationsombudsman Sanna Eriksson. Tuva Myrgård-Knibestöl arbetar sedan december som politisk sekreterare åt Region Norrbottens s-grupp.

Distriktsårskongressen

Distriktsårskongressen 2025 genomfördes den 5-6 april i Kulturens Hus, Luleå. Distriktskongressen samlade 143 av 149 ombud, samt distriktsstyrelse, valberedning, revisorer, personal och gäster. Kongressen inleddes av distriktets ordförande Fredrik Lundh Sammeli. Under lördagen genomfördes 4 välbesökta seminarier och söndagen ägnades åt sedvanliga kongressförhandlingar, bland annat ett enhälligt omval av partidistriktets i Norrbotten ordförande, Fredrik Lundh Sammeli.

Partistyrelsens gäst var Socialdemokraternas utbildningspolitiska talesperson, Åsa Westlund. Kongressen behandlade 13 motioner och antog två positionspapper.

Organisationskonferens

Socialdemokraterna i Norrbotten genomförde under 24-25 maj den årliga organisationskonferensen i Kiruna på Scandic hotell. Organisationskonferensen samlar de fem valda funktionerna i alla arbetarekommuner, ordförande, kassör, medlemsansvarig, studieledare samt facklig ledare och i år även sammankallande för valberedningen. Ett antal workshops genomfördes dels utifrån arbetarekommunerna, dels funktionsvis.

Höstmöte/Valkonferens

Lördagen den 22 november genomfördes partidistriktets Valkonferens, detta år på Folkets hus i Övertorneå. Där samlades 133 av 149 ombud. Partidistriktet antog riksdags- och regionlista till kommande val 2026.

Facklig-politisk samverkan/Fackliga utskottet

År 2025 präglas av flera samtidiga samhällsutmaningar som har direkt betydelse för arbetstagare och arbetslivets villkor. Frågor som rör ökade socioekonomiska skillnader, arbetsmiljö, arbetslivskriminalitet och välfärdens långsiktiga förutsättningar har varit fortsatt aktuella under året. Parallellt kan konstateras att det facklig-politiska engagemanget inom delar av organisationen varit begränsat, vilket påverkat omfattningen av det samlade arbetet på området.

Det fackliga utskottets verksamhet har under året i huvudsak bedrivits utifrån inkomna behov och förfrågningar. Där lokala fackliga företrädare eller arbetarekommuner uttryckt intresse för att utveckla det facklig-politiska samarbetet har utskottet medverkat genom stöd, dialog och deltagande i olika aktiviteter. Dessa insatser visar att det finns både intresse och möjligheter till vidare utveckling. Samtidigt är den övergripande bilden att engagemanget varierar mellan arbetarekommunerna och i flera fall varit lågt.

Fackliga frågor har under året haft olika grad av närvaro på arbetarekommunernas dagordningar. I kontakter med lokala företrädare framkommer att utrymmet för facklig-

politiska frågor i vissa fall varit begränsat, vilket delvis kan förklaras av konkurrerande prioriteringar och resursmässiga förutsättningar inom den lokala organisationen.

Ur ett organisatoriskt perspektiv kan detta ses som en del av en bredare utveckling där arbetarekommunernas verksamhet i ökande utsträckning omfattar många sakområden och arbetsformer. I detta sammanhang finns en risk att det facklig-politiska samarbetet i vissa delar blir mindre systematiskt och mer beroende av enskilda initiativ, snarare än av långsiktiga strukturer.

Sammantaget visar årets arbete på behovet av fortsatt dialog om hur det facklig-politiska samarbetet kan stärkas och ges tydligare former inom organisationen. Frågor som rör arbetsmiljö, anställningsvillkor och facklig organisering är fortsatt centrala och utgör en viktig del av arbetarrörelsens uppdrag, vilket understryker vikten av att dessa frågor även framöver ges utrymme i det organisatoriska och politiska arbetet.

Studieutskottet

Studieutskottet har under 2025 bestått av studieledare Johannes Sundelin tillsammans med Anna Lundberg och Fredrik Hansson.

Inför verksamhetsåret 2025 reviderades den 5-åriga studieplanen som efter beslut av distriktets höstmöte övergick till en målbaserad plan med fem övergripande mål, var av den största förändringen innebar mål om att 45 % av alla nya medlemmar ska ha genomgått medlemsutbildning del 1. Studieutskottet och handledarlaget har jobbat hårt med att genomföra utbildningar. Totalt genomfördes tre medlemsutbildning del ett och två del två utbildningar. Vi nådde ca 20 % av dom nya medlemmarna.

Internationella utskottet

Under året har Facebookgruppen ”Socialdemokraterna i Norrbottens internationella nätverk” haft inlägg om: SAMAK, PES bland annat om det tyska Förbundskanslervalet och stöd om Ukraina, OPC om utrikespolitik, Gaza, arbetet i Turkiet och kritik även om regeringens nedskärningar av samhällsstöd, En anmodan om en digital kurs om Gaza-Israel, EU kommissionen bl a om Trump, En uppmaning att stödja SSU:s insamling för Gaza,

Deltagande i två digitala evenemang bjöds det in till:

En Internationell kväll för global solidaritet den 28/10 med Margot Wallström, Oscar Ernerot och Sanna Eliasson

Ett digitalt möte den 11/11 om den PES-kongress som genomfördes i Amsterdam under hösten, där också Stefan Löfven blev omvald som ordförande, med Paula Carvalho, Socialdemokraternas Internationella sekreterare.

I januari hade vi en digital träff med de internationella ledarna i Norrbotten och även en träff med de internationella ledarna från alla partidistrikt. Även i september träffades dessa digitalt.

På distriktskongressen 2025 modererade vår internationella ledare i distriktet ett öppet samtal med Anders Lindberg om ”Har världen blivit galen? Hur påverkas vi när krig, protektionism

och nya maktspel skakar den globala ordningen?” Anders Lindberg pratade om det geopolitiska läget och en värld i förändring.

Överlag har aktivitetsnivån tyvärr sjunkit under 2025. Det har varit svårare att samla ihop de internationella ledarna i våra arbetarekommuner efter distriktskongressen och att hålla FB-gruppen mer aktivt, mest av tidsbrist. Det är en bra plan för 2026 att lyckas bättre.

Medlemsutskottet

Medlemsutskottet har under 2025 bestått av Nina Waara, Kata Nilsson, Niklas Hökfors, Mats Abrahamsson och Birgitta Larsson.

Medlemsutskottets arbete omfattar områdena värva, välkomna, aktivera och engagera. Under 2025 har vi fortsatt arbeta tillsammans med studieutskottet där vi haft gemensamma möten med arbetarekommunernas medlemsansvariga och studieansvariga för att binda ihop jobbet av värvning av nya medlemmar, välkomnandet och att snabbt också kunna erbjuda utbildningar och andra aktiviteter i partiet. Utskottet har haft fyra digitala möten, två tillsammans med studieansvariga och två tillsammans i ett värvningsprojekt samt ett fysiskt möte i samband med organisationskonferensen i maj.

Medlemsutveckling

Till 2025 höjde vi värvningsmålet från tidigare 410 till 462 nya medlemmar, vilket motsvarar vår del av partiets mål att värva 10 000 medlemmar per år. Vi var bara 4 medlemmar ifrån att nå målet.

Samtidigt satte vi ett nytt mål: att inte bara värva nya, utan också bli fler totalt. Ambitionen var att öka medlemsantalet med 120 personer under året. Det målet nådde vi – och passerade – med ett plus på 121 medlemmar. Ökningen syns dessutom brett i länet. Nio av fjorton arbetarekommuner ökar sitt medlemsantal.

Arbetarkommun	2024	2025
Arjeplog	57	56
Arvidsjaur	171	163
Boden	480	471
Gällivare	208	205
Haparanda	158	159
Jokkmokk	87	89
Kalix	296	297
Kiruna	269	271
Luleå	886	923
Pajala	102	209
Piteå	559	532
Älvsbyn	211	223
Övertorneå	68	73
Totalt	3662	3783

OBS! Siffrorna anger **samtliga** medlemskap, såväl betalda som ej betalda.

Vi är i dag det fjärde största partidistriktet i landet sett till antal medlemmar. Vi har också blivit bättre på att värva och har en relativt hög behållningsgrad.

Samtidigt ser vår medlemsdemografi ut på ett sätt som gör att vi inte bara kan följa värvningsmål. För att fortsätta stärka organisationen och faktiskt bli fler medlemmar över tid behöver vi arbeta mot ett tydligt medlemsmål för hela distriktet. Därför beslutade höstmötet i november 2024 om ett gemensamt mål: vid årsskiftet 2026/2027 ska vi vara 4 000 medlemmar i partidistriktet – och därefter fortsätta växa.

Skogslänssamarbetet

Skogslänssamarbetet utgörs av de socialdemokratiska partidistrikten i Dalarna, Gävleborg, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten samt våra LO- distrikt inom Skogen. Samarbetet bygger på mötesarenor med sådan representation som främjar våra gemensamma intressen att stärka socialdemokratin i våra län.

Samarbetet är tydligt kopplat till partikongressen i syfte att gynna ett gemensamt agerande och stärka stödet för våra viktigaste frågor. Samarbetet rör även nomineringar gällande val kopplat till den nationella nivån.

Under 2025 har Socialdemokraterna Västerbotten 2024 innehaft ordförandeskapet och hanterat arbetet inför och under partikongressen. Skogslänskonferensen genomfördes på Finlandsbåten under oktober månad med besök av bl.a. Tobias Baudin, partisekreterare, Gösta Brunnander, valledare och Sofie Eriksson, EU-parlamentariker. Vid skogslänskonferensen lämnades ordförandeskapet över till Gävleborgs partidistrikt.

1 maj 2025

Första maj genomfördes över hela länet med representation från länsbänken, regionkandidater och SSU. Partistyrelsens första maj-talare var Matilda Ernkrans, tidigare biståndsminister som talade i Luleå och Boden.

Partikongress i Göteborg

Socialdemokraterna Norrbotten representerades av 16 ombud från Norrbotten under Socialdemokraternas partikongress i Göteborg.

Besök av centrala företrädare

14-16/2	Jesper Eneroth, gruppleadare för Kyrkomötet besökte Norrbotten
5-6/4	Åsa Westlund, riksdagsledamot och talesperson för utbildningsfrågor gästade distriktsårskongressen
1/5	Matilda Ernkrans besökte Luleå och Boden för att tala på första maj.
13/9	Partisekreterare Tobias Baudin besökte Luleå i samband med kyrkovalrörelsen.
22-23/10	Anna-Caren Säterberg, riksdagsledamot och talesperson för landsbygdsfrågor och partisekreterare Tobias Baudin besökte Gällivare och

Kiruna. I programmet besökte de bland annat invigningen av Viscariagruvan i Kiruna och genomförde en rundtur i Gällivare för att se samhällsomvandlingen.

1/12 Mikael Damberg, finanspolitisk talesperson besökte Luleå för en facklig politisk frukost samt tal på industridagarna.

Kyrkovalrörelsen

2025 gick vi till val till Svenska kyrkan med ett positivt valresultat för Norrbotten. Socialdemokraterna i Luleå stifts valkrets fick 40,16% av rösterna till kyrkomötet och totalt 40,19% till Stiftsfullmäktige. I Norra Luleå stift fick Socialdemokraterna 46,76%. Vi genomförde en fin valrörelse med aktivitet över hela länet. Alla riksdagsledamöter och regionråd programlades under valrörelsens sista veckor.

Riksdagsgruppens hantering av föregående års motioner

Motion 1

1:1 att livsmedelsproducenterna åläggs att ta ett större ansvar för de varor som utgår till konsumenterna, för att ge befolkningen en bättre folkhälsa.

Åtgärd: Kommittémotion 2025/26:3733 MjU

Motion 2

2:1 att det ska vara standard i alla kommuner att begära in uppgifter från belastningsregistret från de som anställs inom äldreomsorgen samt stöd och omsorg, de som arbetar med funktionsvariationer.

Åtgärd: Motion 2025/26:1446

Motion 6

6:1 att antalet led av underentreprenörer ska minskas på våra arbetsplatser till max två stycken.

Åtgärd: Motion 2025/26:2299

Motion 7

7:2 att Socialdemokraterna ska verka för att alla anstalter ska erbjuda olika slags utbildningar till de intagna, även på klass 1- och klass 2-anstalter.

7:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grundlig utredning ska genomföras för att undersöka hur anstalter kan anpassas för att utbilda de intagna och ge dem framtidens jobb, samt en andra chans i samhället.

7:4 att Socialdemokraterna ska verka för att anstaltsmiljön ska bli en plats där arbetsrutin skapas. Sysselsättningen inom anstalter måste öka, och denna sysselsättning ska vara av en sådan kvalitet att de intagna kan använda sina nyvunna kunskaper i arbetslivet efter frigivning.

Åtgärd: Motion 2025/26:1071

Motion 8

8:3 att Socialdemokraterna ska förstärka stödet för individer med funktionsvariationer, särskilt för dem med fysiska funktionsnedsättningar, då dessa ofta lider av både psykisk och fysisk ohälsa och exkluderas av samhället i form av arbete, social trygghet och andra rättigheter.

8:5 att Socialdemokraterna ska verka för en omfattande utredning av statens skyldigheter gentemot denna grupp och för att stärka de ekonomiska och sociala möjligheterna för individer med funktionsvariationer.

Åtgärd: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/utgiftsomrade-9-halsovard-sjukvard-och-social_hd023645/
Kommittémotion SoU

Motion 11

11:1 att distriktsstyrelsen ger länets riksdagsledamöter i uppdrag att driva frågan om upprustning av järnväg och perronger i Norrbotten, särskilt i mindre orter som Morjärv, där tillgänglighet är avgörande för ortens utveckling.

11:2 att Socialdemokraterna verkar för att regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) och Trafikverket samverkar för att se över hållplatser och perrongers tillgänglighet och därmed möjligheten för Morjärv att ingå i järnvägsnätet igen.

Åtgärd: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/transportpolitik-for-sveriges-trygghet_hd023653/html/
Kommittémotion TU

Motion 12

12:2 att Socialdemokraterna verkar för att främja innovation inom biodrivmedelsproduktion och stödja utvecklingen av nya biodrivmedelsanläggningar.

12:5 att Socialdemokraterna verkar för att främja biodrivmedelsanläggningar i hela landet.

12:6 att Socialdemokraterna verkar för att svenska staten ska bistå med stöd till kommunala reningsverk för att möjliggöra produktion av biodrivmedel och stärka den inhemska produktionen.

Åtgärd: Motion 2025/26:914

Regiongruppens hantering av föregående års motioner

Motion 11

11:2 att Socialdemokraterna verkar för att regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) och Trafikverket samverkar för att se över hållplatser och perrongers tillgänglighet och därmed möjligheten för Morjärv att ingå i järnvägsnätet igen

Åtgärd: RKM lyfter frågan vid möten med Trafikverket som ansvarar för infrastrukturen och har även tidigare år tillsammans med Kalix kommun varit beredd att gå in med pengar och sökt extern finansiering. En hållplats är tyvärr ingen prioriterad fråga i Trafikverkets satsningar. Men både Region Norrbotten och berörda kommuner fortsätter att hålla frågan aktuell.

Motion 12

12:2 att Socialdemokraterna verkar för att främja innovation inom biodrivmedelsproduktion och stödja utvecklingen av nya biodrivmedelsanläggningar.

Åtgärd: Region Norrbotten arbetar aktivt för att främja produktion och användning av biodrivmedel som en del av den regionala gröna omställningen, med stort fokus på att utnyttja länets rika skogsresurser. Det pågår strategiska satsningar med ett flertal projekt och forskning för att kartlägga och utveckla produktion av hållbara drivmedel, där Piteå Science Park och Luleå tekniska universitet (LTU) spelar centrala roller.

Slutord

Vi lägger ett verksamhetsår bakom oss i en tid som på många sätt präglats av oro och osäkerhet. Kriget i Ukraina fortsätter att skörda liv och destabilisera vår världsdel. Den globala utvecklingen har blivit mer oförutsägbart, inte minst efter maktskiftet som skapat nya spänningar och ökad osäkerhet kring internationellt samarbete och säkerhet. I en sådan tid provas både demokratier och folkrörelser.

Just därför är det så betydelsefullt att kunna konstatera att vi i Norrbotten under året har stärkt vår egen folkrörelse.

Genom ett målmedvetet arbete med medlemsvärvning har vi vuxit och befestat vår position som ett av landets absolut största partidistrikt. Nya medlemmar har hittat in i vår gemenskap, och tillsammans med erfarna kamrater har de bidragit till en levande, engagerad och växande organisation. Att vara ett stort partidistrikt är inte ett självändamål – det är ett kvitto på att människor ser behovet av en stark socialdemokrati och vill vara med och ta ansvar.

Vi har samtidigt förberett oss systematiskt inför valåret 2026. Genom valledarutbildningar och förberedelser runt om i länet har vi stärkt vår lokala organisering. Tillsammans med Socialdemokraterna i Västerbotten och LO Norra Sverige har vi genomfört en gemensam kandidatutbildning som både höjt kompetensen och fördjupat samarbetet inom arbetarrörelse. Våra studiehelger har samlat allt från helt nya medlemmar till kamrater med

lång erfarenhet – och visat att kunskap, samtal och gemenskap fortsatt är grunden i vår folkrörelse.

I en tid när världen känns mer splittrad behövs ett parti som finns mitt bland människor. Ett parti som kan kanalisera engagemang, ge riktning åt frustrationen och omvandla oro till politisk handling. Ett parti som samlar krafterna när mycket står på spel. För Sverige behöver en ny riktning – och den riktningen börjar i en stark organisation, i varje arbetarekommun och varje S-förening och SSU Klubb.

Distriktsstyrelsen vill rikta ett stort tack till alla arbetarekommuner och S-föreningar i Norrbotten. Det är ni som varje dag bär upp vår rörelse – genom möten, studier, samtal, kampanjer och genom att finnas närvarande i människors vardag.

Vi vill också tacka hela den samlade arbetarrörelsen – våra fackliga kamrater, sidoorganisationer och samarbetspartners – för att vi tillsammans står upp för rättvisa, solidaritet och jämlikhet. När vi organiserar oss tillsammans är vi som starkast.

Varje samtal spelar roll. Varje ny medlem stärker oss. Varje utbildning, varje kampanj, varje möte är en del av den vår rörelse och berättelsen om ett parti som växer för att ta ansvar.

Nu fortsätter arbetet. Med gemenskapen som grund, med framtidstron som drivkraft och med blicken fäst vid valseger 2026.

Tillsammans gör vi skillnad.

Tillsammans bygger vi ett starkare Norrbotten – och ett bättre Sverige.

Fredrik Lundh Sammeli	Claes Danell	Viktoria Wikström
Béatrice Öman	Anders Tano	Ulrica Hammarström
Anna Lundberg	Nina Waara	Niclas Hökfors
Johannes Sundelin	Kata Nilsson	Mats Abrahamsson
Fredrik Hansson	Agneta Starefeldt Stenberg	

Årsbokslut för

Norrbottens Socialdemokratiska Partidistrikt

897000-2955

Räkenskapsåret
2025-01-01 - 2025-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	2
Balansräkning	3-4
Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	5
Noter	6-8
Underskrifter	9

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Norrbottens Socialdemokratiska Partidistrikt, 897000-2955 får härmed avge årsredovisning för 2025.

Avseende verksamheten hänvisas till separat verksamhetsberättelse.

Dispositioner beträffande vinst eller förlust

	<i>Belopp</i>
Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel:	
balanserat resultat	1 986 595
årets resultat	<u>-102 478</u>
Totalt	1 884 117
disponeras för	
balanseras i ny räkning	<u>1 884 117</u>
Summa	1 884 117

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2025-01-01- 2025-12-31</i>	<i>2024-01-01- 2024-12-31</i>
Verksamhetens intäkter			
Partistöd		6 581 500	6 327 800
Medlemsavgifter		193 605	182 595
Övriga verksamhetsintäkter		1 140 183	967 319
		<u>7 915 288</u>	<u>7 477 714</u>
Verksamhetens kostnader			
Verksamhetskostnader		-5 783 233	-4 216 209
Personalkostnader	1	-3 259 685	-2 522 257
Avskrivningar		-26 185	-16 477
		<u>-9 069 103</u>	<u>-6 754 943</u>
Verksamhetsresultat		<u>-1 153 815</u>	<u>722 771</u>
Resultat från finansiella poster	2	700 000	700 000
Ränteintäkter och liknande intäkter		201 482	335 057
Räntekostnader och liknande kostnader		-144	-
Förändring av fonderingar	3	150 000	-1 700 000
Resultat efter finansiella poster		<u>-102 477</u>	<u>57 828</u>
Årets resultat		<u>-102 477</u>	<u>57 828</u>

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2025-12-31</i>	<i>2024-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	4	31 692	27 109
		<u>31 692</u>	<u>27 109</u>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	5	3 000 000	3 000 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav		3 700	3 700
		<u>3 003 700</u>	<u>3 003 700</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>3 035 392</u>	<u>3 030 809</u>
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		199 753	46 555
Övriga fordringar		121 565	117 096
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6	228 457	159 642
		<u>549 775</u>	<u>323 293</u>
<i>Kassa och bank</i>		<u>9 209 960</u>	<u>9 516 814</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>9 759 735</u>	<u>9 840 107</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>12 795 127</u>	<u>12 870 916</u>

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2025-12-31	2024-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	7		
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		1 986 594	1 928 765
Årets resultat		-102 477	57 828
		<u>1 884 117</u>	<u>1 986 593</u>
<i>Fonder</i>			
Fond för extra val		2 500 000	2 500 000
Övriga fonder och reserverade medel		<u>6 524 000</u>	<u>6 674 000</u>
		9 024 000	9 174 000
Summa eget kapital		<u>10 908 117</u>	<u>11 160 593</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		424 350	367 234
Skatteskulder		64 693	55 315
Övriga skulder		1 048 013	936 018
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	<u>349 954</u>	<u>351 756</u>
		1 887 010	1 710 323
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>12 795 127</u>	<u>12 870 916</u>

Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsbokslutet har upprättats i enlighet med Bokföringslagen kap 6. Samma redovisningsprinciper som föregående år har tillämpats.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar är redovisade till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknande livslängd.

Följande avskrivningstider tillämpas:

<i>Anläggningstillgångar</i>	<i>År</i>
Materiella anläggningstillgångar:	3-5

Belopp i kr om inget annat anges.

Not 1 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2025	2024
Män	1	1
Kvinnor	3	3
Totalt	4	4

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2025	2024
Löner och andra ersättningar:	2 082 049	1 599 676
Summa	2 082 049	1 599 676
Sociala kostnader	860 916	694 249
(varav pensionskostnader)	173 839	162 091

Not 2 Intäkter från andelar i koncernföretag

	2025	2024
Utdelning från Valrossen AB	700 000	700 000
Summa	700 000	700 000

Not 3 Bokslutsdispositioner

	2025	2024
Nyttjande Kyrkovalårsfond	75 000	
Nyttjande Partikongressfond	75 000	
Avsättning Konsolideringsfond	-	500 000
Avsättning Studiefond	-	400 000
Avsättning Partikongressfond	-	100 000
Avsättning Ungdomsfond	-	
Avsättning Valfond	-	400 000
Avsättning Kampanjfond	-	100 000
Avsättning Kompetensutvecklingsfond	-	100 000
Avsättning Investeringsfond	-	100 000
Avsättning Kyrkovalsfond	-	
Summa	150 000	1 700 000

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer

	2025-12-31	2024-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	255 953	223 873
-Nyanskaffningar	30 768	32 080
	286 721	255 953
Akkumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-228 844	-212 367
-Årets avskrivning enligt plan enligt anskaffningsvärden	-26 185	-16 477
	-255 029	-228 844
Redovisat värde vid årets slut	31 692	27 109

Not 5 Andelar i koncernföretag

	2025-12-31	2024-12-31
Accumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	3 000 000	3 000 000
Redovisat värde vid årets slut	3 000 000	3 000 000

Specifikation av moderföretagets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

<i>Dotterföretag / Org nr / Säte</i>	<i>Antal andelar</i>	<i>i %</i>	<i>Redovisat värde</i>
Valrossen AB, 556450-6615, Luleå		100	3 000 000
			3 000 000

Not 6 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda leverantörsfakturor	228 457	159 642
	228 457	159 642

Not 7 Eget kapital

	<i>Föregående år</i>	<i>Förändring</i>	<i>Årets eget kapital</i>
Balanserat resultat vid årets början	1 928 765	57 828	1 986 595
Konsolideringsfond	2 500 000		2 500 000
Ungdomsfond	1 000 000		1 000 000
Studiefond	1 600 000		1 600 000
Kyrkovalårsfond	174 000		99 000
Partikongressfond	500 000		425 000
Valfond	2 500 000		2 500 000
Kampanjfond	350 000		350 000
Kompetensutvecklingsfond	300 000		300 000
Investeringsfond	250 000		250 000
<i>Resultatdisposition enl årsstämmobeslut</i>	<i>57 828</i>		<i>-102 477</i>
Årets resultat	57 828		-102 478
Vid årets slut	11 160 593		10 908 117

Not 8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2025-12-31	2024-12-31
Upplupna semesterlöner	214 780	232 547
Upplupna sociala avgifter	135 174	119 209
	349 954	351 756

Not 9 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Ställda säkerheter

	2025-12-31	2024-12-31
Ställda panter och säkerheter	Inga	Inga

Eventualförpliktelser

Övriga eventualförpliktelser	Inga	Inga
Summa eventualförpliktelser		

Underskrifter

den

2026

Fredrik Lundh Sammeli
Ordförande

Mats Abrahamsson
Styrelseledamot

Niclas Hökfors
Styrelseledamot

Anna Lundberg
Styrelseledamot

Johannes Sundelin
Styrelseledamot

Viktoria Wikström
Styrelseledamot

Béatrice Öman
Styrelseledamot

Ulrica Hammarström
Styrelseledamot

Claes Danell
Styrelseledamot

Nina Waara
Styrelseledamot

Fredrik Hansson
Styrelseledamot

Kata Nilsson
Styrelseledamot

Ulrika Hammarström
Styrelseledamot

Agneta Starefeldt
Styrelseledamot

Vår revisionberättelse har lämnats den

2026

Kent Barkestedt
Förtroendevald revisor

Elisabeth Bergman
Förtroendevald revisor

Ulrika Öhlund
Auktoriserad revisor

Riksdagsgruppens berättelse 2025

Länsriksdagsbänken har under verksamhetsåret haft nedanstående sammansättning.

- Fredrik Lundh Sammeli, v. ordf. socialutskottet
- Ida Karkiainen, ordf. konstitutionsutskottet
- Linus Sköld, utbildningsutskottet
- Zara Leghissa, trafikutskottet/socialförsäkringsutskottet

Verksamhetsåret har varit politiskt prövande men också hoppfullt år för Norrbotten och för Sverige.

I en tid präglad av fortsatt osäkerhet i omvärlden, höga levnadskostnader och ett skärpt säkerhetsläge har vår uppgift varit tydlig; stå upp för jämlikhet, trygghet och arbete i hela landet och inte minst i Norrbotten.

För norrbottningarna har säkerhetspolitiken varit påtaglig. Sveriges medlemskap i NATO har under året fått konkreta konsekvenser i form av ökad försvarssatsning i norr.

Den gröna industriella omställningen har fortsatt att forma vår region. Gruv- och stålindustrins omställning, elektrifieringen och behovet av ett robust elsystem, energiförsörjning samt infrastruktur har skapat jobb och framtidstro men också ställt krav på staten. Under året har vi drivit på för ökade investeringar i elnät, Malmbanan, Norrbottniabanan, utbildning samt en hållbar arbetsmarknad med schyssta villkor och god arbetsmiljö så att Norrbotten kan växa hållbart och rättvist.

Vi socialdemokrater har arbetat för att dessa investeringar ska gå hand i hand med civila behov- fungerande infrastruktur, bostäder och en stark välfärd särskilt i de kommuner som bär ett stort ansvar för landets säkerhet och industrisatsningarna.

Staten drar sig tillbaka alltmer och norrbottningarna har fått se statens servicecenter bli allt färre.

Samtidigt har många hushåll haft- och har- det tufft. Även om inflationen lättat har ojämlikheten bitit sig fast. Allt fler barnfamiljer har hamnat i fattigdom och främst ensamstående föräldrar. Nedsänkningar i välfärden och brist på personal i vård, skola och omsorg har drabbat människor i vardagen. Vi har varit en tydlig röst i riksdagen för att välfärden ska finansieras efter behov, inte efter marknadens logik.

Klimatförändringarnas effekter har också märkts, med extremväder som påverkat både samhällen och näringar i norr. Det har stärkt vår övertygelse om att klimatpolitiken måste förena utsläppsminskningar med social rättvisa.

Kulturen, medierna och folkbildningen har stor betydelse för ett levande och demokratiskt Norrbotten. Behovet av att säkra public service, kulturskola, konstnärliga utbildningar,

ökade statliga kulturanslag och starkare stöd till folkhögskolor och studieförbund är skriande och nödvändigt vilket vi arbetat för ska bli möjligt.

Norrbänk har verkat utifrån teman som hushållens ekonomi, grön omställning samt marknadsmisslyckanden. Vi har träffat organisationer, fackförbund, besökt arbetsplatser, företag samt kommuner i länet där vi inhämtat nuläge och förslag för förbättringar som vi burit in i riksdagen.

Vi har opinionsbildat genom sociala medier, intervjuer och debattartiklar i media och varit aktiva under valrörelsen i kyrkovalet.

Vårt arbete under det gångna verksamhetsåret har burits av en enkel princip; Norrbotten ska inte vara en råvarukoloni utan en motor för ett starkare och mer jämlikt Sverige. Det fortsätter vi kämpa för.

Nu har valåret börjat och tillsammans ser vi till att byta ut denna regering till ett starkare, tryggare och säkrare Sverige och Norrbotten med Magdalena Andersson som statsminister!

Regionfullmäktigegruppens berättelse 2025

Under 2025 har Region Norrbotten blivit ca 130 fler medarbetare samtidigt som inhyrningen av medarbetare har minskat med ca 45 miljoner. Med fler medarbetare har fler operationssalar kunnat användas och fler tillgängliga vårdplatser varit möjliga att öppna.

Programmet tillgängliga för norrbottningen har inletts under året och är ett arbete som omfattar regionens samtliga verksamheter. Det ett program med syfte att förbättra tillgängligheten till vården genom fler vårdplatser, en omställning till god och nära vård samt en ekonomi i balans.

Bytet av vårdadministrativt system gjordes i slutet av november 2024. Under året har det periodvis varit utmanande och haft stor påverkan på verksamheten. Det har tagit mer tid av regionens medarbetare då det nya systemet kräver mer handpåläggning i vissa delar och del nya arbetssätt. Då fler regioner bytt till samma system har vi behövt vänta in andra regioner för att kunna få tillgång till uppdateringar, vilket är en prioriterad fråga.

Efter föregående mandatperiod då i stort sett inga investeringar eller underhåll av fastigheterna genomfördes har omfattningen ökat och det finns flera projekt som nu börjar ta fart. Planeringen för att kunna påbörja uppförandet av regionens nya sjukhus i Kiruna har nu kommit till ett läge där det nya sjukhuset gestaltas och börjar formas. Under hösten presenteras bilder på såväl sjukhuset som byggnaderna för folktandvården och nya personalbostäder i Kiruna. Nu inväntar vi kommunens hantering av planfrågan som möjliggör en verklig byggstart.

En viktig del av vår vardag som regionråd under året är dialogen med fackliga företrädare och medarbetare. Det är alltid mycket givande att få möjlighet att genomföra besök ute i verksamheterna. Detta har inkluderat ett flertal besök på sjukhus och andra vårdinrättningar.

Ibland besök kopplade till aktuella frågor men oftast en möjlighet att få följa medarbetarnas i deras vardag och som ett led i att förstå olika perspektiv.

Region Norrbotten har det regionala utvecklingsansvaret. Det gör att vi när regeringen sviker Norrbottens behov av en fungerande kollektivtrafik, tillgänglig kultur, länets olika minoriteter, folkbildningen och ett levande kulturliv tar regionen ett stort ansvar. Under året har arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) varit prioriterat, vilket resulterat i att regionfullmäktige i december kunde anta det som vi valt att kalla Norrbottensstrategin.

Vi verkar i en region där mycket händer och där vi bygger de hållbara industrierna. Region Norrbottens får därför en viktig roll att se till behovet av fungerande infrastruktur och energiförsörjning, samt att trygga kompetensfrågorna för såväl offentliga verksamheter som industrins behov.

Regiongruppen har under året genomfört gruppmöten och fördjupat våra kunskaper inom bland annat psykiatrifrågor, ekonomi och säkerhet inför valet. Gruppen har arbetat med inspel till den regionala utvecklingsstrategin och framtagandet av strategiska planen som innehåller budgeten för regionen. Vi vill tacka gruppens ledamöter och ersättare för stort engagemang och deras bidrag för att utveckla vår politik.

Sidoorganisationernas berättelser 2025

S-kvinnor Norrbotten

Så är det dags att sluta verksamhetsåret 2025 och ta sats för 2026, ett år som kommer att innebära mycket arbete. Ett valår då vi tillsammans måste ta fram all kämpaglöd vi besitter.

2025 har inneburit både solsken och moln. Solen i vår verksamhet är givetvis de aktiviteter vi kommer tillsammans på och då vi känner att vår politik bär dit vi vill. Molnen är det medlemstapp som s-kvinnoklubb Norrbotten har upplevt under de senaste åren. Våra medlemmar blir äldre och orkar inte vara med på våra möten, etc. längre. Så alla ni som är socialdemokrater och kvinnor – vi väntar på att få välkomna dig med öppna armar.

Trots detta behövs våra röster än mer idag än någonsin. De högerkrafter som vi kan se helt öppet agera i Sverige och världen innebär ett mörker för det som vi tror på: feminism, frihet, fred och jämställdhet, Klyftorna ökar i vårt land, våldet mot kvinnor likaså. Rasismen tycks ibland få flöda helt fritt och fler och fler i samhället verkar tro att ”hårdare tag” och straff löser de problem vi ser. Att sätta barn i fängelse eller utvisa barn och unga och ta ifrån dem deras uppehållstillstånd är ingen väg vi S-kvinnor vill ta.

Slutligen, S-kvinnor står starka tillsammans, i politiken och i det systerskap som lyfter oss framåt. Vi vet att förändring skapas både i de stora besluten och i de små ögonblicken: i samtalen, i engagemanget, i modet att fortsätta även när vägen känns lång. Vi hittar glädje i det lilla - för varje steg räknas, varje röst, varje möte, varje handling gör skillnad.

Valrörelse i luften, framtidstro i hjärtat – NU KÖR VI!

Socialdemokrater för tro och solidaritet i Norrbotten

Under 2025 har vårt fokus varit dels kyrkovalet, dels att visa på hopp i en orolig tid. Vi följer utvecklingen i världen och samhället samtidigt som vi står stadigt i våra värderingar. Vi böjer oss inte för opinionen, vi arbetar för att bilda och styra opinion. Föreningarna i Norrbotten är inget undantag, där Piteås förening för Tro och solidaritet förtjänar extra uppmärksamhet. 2025 har vi fortsatt att oförtrutet arbeta med våra hjärtefrågor i fokus; Mångfald och antirasism, social rättvisa och jämlikhet, internationell solidaritet samt miljö- och klimat.

SSU Norrbotten

SSU Norrbotten lämnar bakom verksamhetsåret 2026 som en starkare organisation. Under året har SSU fokuserat på att rusta organisationen för ett händelserikt valår med fler medlemsmöten i våra klubbar och kampanjer på festivaler. SSU distriktet har även deltagit på SSU:s förbunds kongress där distriktet fick många segrar.

Den unga socialdemokratin är idag starkare än på mycket länge, med fler aktiva SSU klubbar och medlemmar i hela länet. Arbetet för SSU under kommande år kommer vara att fortsätta utvecklingen och få fler unga till SSU och Socialdemokraterna. Därmed ser vi fram emot ett valår där vi kickar ut högern ur Rosenbad och stärker socialdemokratin i Norrbotten.

DÅK
2026

§14 Motioner

Socialdemokraterna
Norrbotten

§14 Motioner

En stark sjukvård och omsorg

1. Omtanke och värdighet för våra äldre

Det pratas mycket om vikten av att behandla vår äldre med respekt, omtanke och värdighet, detta anser jag mest vara tomma fraser. Idag har vi många äldre, som har hemtjänst eller bor på särskilt boende, kanske framför allt kvinnor som är rädda och oroliga när det kommer till den intima skötseln. Rädda för sexuella övergrepp, eventuell våldtäkt. Vilket vi vet förekommer.

Därför anser jag att man bör ta hänsyn till vårdtagarens eventuella rädsla och oro, och eliminera farorna.

Jag yrkar på:

- 1:1 Att Distriktskongressen bifaller motionen
- 1:2 Att man utreder hur tryggheten i utsatta situationer såsom dusch kan förbättras inom en snar framtid

Älvsbyn 15 november 2025

Anita Backman, Älvsbyns AK.

Beslut:

Medlemsmötet 2025-12-07 ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 1

Vi i distriktsstyrelsen håller med om att det är oerhört viktigt att värna de äldre och deras trygghet och rättigheter. Det motionen berör är en fråga om grundtrygghet. Samtidigt som vi tyvärr vet att både sexuella övergrepp (som motionären nämner) och stölder m.m. sker, där äldre utsätts av exempelvis hemtjänstpersonal, så är det kommunens ansvar att se till att detta inte förekommer.

Samtidigt vet vi att våra kommuner här i Norrbotten i dagsläget anställer personer med bristande erfarenhet och kunskap – på grund av den stora arbetskraftsbrist vi idag ser i våra kommunala verksamheter. Detta ställer än högre krav på kommunerna som arbetsgivare i form av introduktion och utbildning – och säkerställande av att dessa individer inte är direkt olämpliga för jobbet.

Socialdemokraterna i Norrbotten anser att staten behöver ta ett mycket större ansvar för omfördelningen av arbetskraft inom Sveriges gränser och säkra att de statsbidrag kommuner erhåller för att upprätthålla den kommunala välfärden inte sviktar. I det avseendet är frågan

enormt mycket större än det område motionären författat sitt förslag kring. Detta är något Socialdemokraterna i Norrbotten redan driver.

Distriktsstyrelsen håller som sagt med motionären om frågans vikt men anser att ovan nämnda krav på staten redan bedrivs och lobbats för, samt att det på kommunal nivå är upp till just varje enskild kommun att säkerställa trygghet för de brukare man ansvarar för som välfärdsleverantör.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att **avslå att-sats 1:2**

2. En söndertrasad äldreomsorg

Ett underbart arbete där kompetensbristen är stor och förväntas bli större för varje år som går. Att människor inte väljer att arbeta främst i äldreomsorgen är ett systemfel, som ser likadant ut i hela Sverige.

Kompetensen försvinner från en verksamhet där den behövs allra mest, omsorg för de allra sjukaste och sköraste. Sverige är ett land som borde se värdet i våra äldre och måste kunna se värdet i att utveckla verksamheterna efter hur samhället ser ut med en alltmer åldrande befolkning och färre vårdplatser.

Det är fler och fler äldre som är i behov av en äldreomsorg som har både kvalitet, kompetens och värdegrunder där riktlinjer måste förstås och följas. De flesta är multisjuka eller med svåra kognitiva sviter efter sjukdom. Syn och hörselnedsättningar finns nästan hos alla, En trygg vård och följsamhet i medicinering och ett professionellt bemötande kräver utbildad personal som förstår och kan göra sig förstådda.

Det är år av besparingar som underminerat den värdefulla äldreomsorgen i Sverige.

Fokus flyttas alltid från frågor i välfärden till annat. Förnyelse krävs och man måste kunna följa med och se de ökade behoven som finns i verksamheterna. I en alltmer kompetenskrävande verksamhet som innefattar multisjuka människor där kan besparingar och minskad kompetens inte vara det som ska ge en god och trygg äldrevård.

Vi yrkar på:

- 2:1 Att kraven på utbildad personal i äldreomsorgen ska fastställas.
- 2:2 Att språkkunskaperna stärks vid arbete med äldre.
- 2:3 Att Staten går in med resurser till kommunerna för att stärka äldreomsorgen. och kunna ge konkurrenskraftiga löner som gör att utbildad personal stannar kvar i verksamheten
- 2:4 Att motionen skickas till AK i Kalix samt att den skickas vidare till distriktskongressen 2026 för vidarebefordran till "Norrbottensbanken".

Anette Wernersson, Dan Brännmark

Socialdemokraterna Kalix

Kalix Ak beslutade att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 2

Vi i distriktsstyrelsen delar uppfattningen om att äldreomsorgen är i kris. Kommunerna i Norrbotten, med våra demografiska utmaningar, vet hur svårt det är att säkerställa en god kvalitet i välfärden. Vår befolkning blir allt äldre, vi bor glest utspritt, och arbetslösheten är rekordlåg. Kommuner i Norrbotten anställer idag många med bristande erfarenhet och kunskap endast för att klara av att bemanna för en grundläggande nivå – något som i sin tur gör arbetet tyngre för den utbildade personalen. Brister i svenska språket eller ovana att arbeta gör att många vikarier och icke-utbildade ökar stressen för de som jobbat länge i yrket (som då behöver ta ett större ansvar när de arbetar ihop med en mer oerfaren kollega). Flera av våra kommuner erbjuder redan idag svenska på arbetstid för de som inte har svenska som första språk, och lägger ner stora resurser på att snabbt utbilda de som har otillräckliga kunskaper – för att minska belastningen på redan befintlig personal och för att kunna anställa fler trots att det knappt idag räcker till. S-regeringen införde under mandatperioden 2018-2022 äldreomsorgslyftet som syftar till att rusta äldreomsorgens personal med adekvat kompetens. Men det räcker inte. Staten behöver ta ett mycket större ansvar för att både möta den utmaning det innebär att det är hög arbetslöshet i andra delar av landet samtidigt som vi i Norrbotten saknar personal i äldreomsorgen och i princip alla andra sektorer.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att	avslå att-sats 2:1
Att	anse att-sats 2:2 besvarad
Att	bifalla att-sats 2:3

3. Se över högkostnadsskyddet

Högekostnadsskydd för läkemedel höjdes i juli 2025 från 2900 kronor till 3800 kronor. Många med svag ekonomi blir drabbade. Speciellt de som redan hade svårigheter att kunna hämta ut sin medicin som högekostnadsskyddet täcker. Det är inte all medicin som ingår i högekostnadsskyddet och de som är multisjuka har ofta en kombination av många olika läkemedel som blir en hög kostnad varje månad.

Höjningen av högekostnadsskyddet drabbar direkt de med låga inkomster många väljer bort mediciner som de behöver, och de som har betalningsanmärkningar drabbas för de får inte handla läkemedel på faktura och betala lite åt gången. De måste betala kontant

Tyvärr så har de med betalningsanmärkningar ökat markant i Sverige och redan nu så är det en stor del som inte har råd eller möjlighet att hämta mediciner som de fått utskrivna. Läkare beskriver en verklighet där många frågar vid läkarbesök vad medicinen kostar för man är rädd att kostnaden ska bli för stor.

Att människor inte har råd med sin medicin gör att folkhälsan blir ännu mer ojämställd i landet. En förödande konsekvens för välfärdens Sverige.

Vi yrkar på:

- 3:1 Att högkostnadsskyddet ska ses över så att sjuka människor har råd att hämta sin medicin.
- 3:2 Att Motionen skickas till AK i Kalix samt att den skickas vidare till distriktskongressen 2026 för vidarebefordran till "Norrbottensbänken".

Anette Wernersson, Dan Brännmark

Socialdemokraterna i Kalix

Kalix Ak beslutade att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 3

Vi delar helt motionärens bild av att höjningen av högkostnadsskyddet som trädde i kraft 1 juli 2025 är orättvis och slår hårt mot dem som har de lägsta inkomsterna.

På nationell nivå har partiet drivit på frågan om att inte höja egenavgiften och i vårt förslag till vårbudget avsattes 540 miljoner till detta. Med anledning av att det här redan är partiets politik anses motionen vara besvarad.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att anse att-sats 3:1 besvarad

4. Diabetessjukvården

Ozempic och Saxenda är läkemedel som GLP-1-agonister som har en effekt på blodsockerkontrollen men ger även viktminskning. Läkemedlen har fått stor uppmärksamhet på senare tid då läkemedlets har en förmåga att bidra till en viktnedgång hos patienter, även de utan diabetes.

Obesitas medför ökad risk för bland annat typ 2 diabetes, hjärtkärlsjukdom, stroke, hypertoni, artros, sömnapné syndrom, astma, cancer, kronisk njursjukdom, leversteatos och gallstenssjukdom.

En fetmaoperation kan vara ett alternativ om du har en kraftig övervikt som kan orsaka fysisk ohälsa. En operation gör att du får bättre förutsättningar till ett längre och hälsosammare liv.

Men vid en operation finns det alltid risk för komplikationer. Den vanligaste metoden är Gastric sleeve, då en stor del av magsäcken opereras bort med viktminskning som följd

Hjärt- och kärlsjukdomar är relativt vanliga i Sverige och då främst i norra delen av landet. Övervikt är en stor bidragande orsak till diabetes som även ökar.

Vi yrkar på:

- 4:1 Att en utredning ska göras för att se om läkemedlen Ozempic, Saxenda samt andra liknande läkemedel ska kunna ges, med subvention, till patienter med obesitas för att förbättra folkhälsan.
- 4:2 Att diabetessjukvården ska bli mer jämställd i alla regioner. Såväl preventivt som att man ger tillgång till hjälpmedel och läkemedel till de som är i behov av detta.
- 4:3 Att motionen skickas till AK i Kalix samt att den skickas vidare till distriktskongressen 2026 för vidarebefordran till "Norrbottensbanken".

Anette Wernersson, Dan Brännmark

Socialdemokraterna Kalix

Kalix Ak beslutade att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 4

Motionären lyfter en viktig fråga i samhället just nu nämligen övervikt, enligt statistiken från folkhälsomyndigheten ökar problematiken med övervikt i Sverige varje år. Olika former av behandling kan sättas in beroende på den enskildes förutsättningar. Att minska vikten med hjälp av olika läkemedel är sällan en långsiktig lösning utan ett tillfälligt hjälpmedel för att minska i vikt.

Socialstyrelsen har i uppdrag att kartlägga och analysera användningen av läkemedel mot obesitas i Sverige. Kartläggningen och analysen ska bland annat beskriva: andelen förskrivningar inom, respektive utanför, läkemedelsförmåner regionala skillnader i förskrivningsmönster skillnader i förskrivning mellan vårdgivare med olika ägarformer Uppdraget bör också inkludera en kartläggning av huruvida läkemedel mot obesitas förskrivs till andra patientgrupper. I denna utredning ska även en kartläggning ske av finansiering av läkemedel mot obesitas.

Vi delar motionärens uppfattning att vården ska vara jämlik oavsett vilken region man bor i.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

- Att anse att-sats 4:1 besvarad
- Att bifalla att-sats 4:2

5. Vaccinationskostnaderna

Risken för att bli allvarligt sjuk till följd av infektioner ökar med åldern. Därför rekommenderar folkhälsomyndigheterna att vaccinera sig mot sjukdomar som kan vara en risk för de som är äldre.

För de över 65 rekommenderas följande vaccinationer Influensa, pneumokockinfektion, bältros de över 75 rekommenderas även vaccin mot covid-19, RS -virus.

Vissa personer löper en högre risk för att bli smittade eller allvarligt sjuka av en viss sjukdom, oavsett ålder. Det kan till exempel vara personer som redan har en underliggande sjukdom, som hjärt- och kärlsjukdom eller nedsatt immunförsvar, eller diabetes.

Att pensionerna är låga för vissa grupper i Sverige känner nog alla till samt att de som är sjuka och inte kan eller har möjlighet att förvärvsarbeta, har inkomster som gör att de inte kan välja att vaccinera sig fast folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccination.

Folkhälsan i Sverige är redan ojämställd, de som har lägre inkomster väljer oftare att inte vaccinera sig.

Priset på vaccinationer skiljer sig väldigt mycket från region till region, följden blir att rekommendationerna från folkhälsomyndigheterna kan bara följas av de som har god eller ordnad ekonomi. Det leder till att de som oftast vaccinerar sig är de med god ekonomi. Hälsan ska inte försämrats hela tiden för de med små marginaler.

Vi yrkar på:

- 5:1 Att Staten ska gå in och ersätta regionerna för vaccinationsprogrammets genomförande.
- 5:2 Att motionen skicka till AK i Kalix samt att den skickas vidare till distriktskongressen 2026 för vidarebefordran till "Norrbottnsbänken".

Anette Wernersson, Dan Brännmark

Socialdemokraterna Kalix

Kalix Ak beslutade att bifall motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 5

Motionären lyfter en viktig fråga och sätter fingret på den ojämlikhet som finns när det gäller vaccinationer där regionerna i vissa fall gör olika och där den enskilda kan få stå för kostnaden för de vaccinationer som inte ingår i det nationella vaccinationsprogrammet.

Vår inställning är att staten behöver ta ett större ansvar för att säkerställa jämlika förutsättningar över hela landet. Staten tar ansvar för de vaccin som ingår i vaccinationsprogrammen men utöver det gör regionerna olika bedömningar för olika vaccin

vilket vi vill ändra på för att skapa likvärdiga förutsättningar. Vaccin ska inte vara en klassfråga.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att anse att-sats 5:1 besvarad

6. Avskaffa parkeringsavgifter vid länets sjukhus och vårdinrättningar.

Efter att ha stött på flera problem vid parkeringar vid sjukhusen, med appar som inte fungerar, många som inte förstår hur ”parkeringsappar” fungerar, skapar detta frustration bland besökande. Och i många fall parkeringsböter.

Jag yrkar på:

6:1 Att Distriktskongressen bifaller motionen.

6:2 Att ge regionen i uppdrag att undersöka möjligheten att avskaffa parkeringsavgifter vid länets sjukhus och vårdinrättningar.

Älvsbyn 15 november 2025

Medlemsmötet 2025-12-07 ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 6

Vid vissa av länets sjukhus och vårdinrättningar finns parkeringsavgifter för att nyttja de intilliggande parkeringarna, bland annat vid Sunderby sjukhus och Piteå sjukhus.

Anledningen till att avgiften infördes i Sunderbyn var för att skilja på personalparkeringar och besöksparkeringar så att det inte ska bli för långt att gå för patienter och besökande från närmaste lediga p-plats. Vid andra sjukhus eller vårdinrättningar finns andra anledningar, till exempel att en hälsocentral ligger mitt i ett bostadsområde och parkeringarna användes av närboende och besökande till dessa fastigheter i stället för de som skulle uppsöka vården.

Vid sjukhus och vårdinrättningar finns möjlighet att betala via app i telefon eller i biljettautomat. Dialog förs med företaget som utför kontroller för att skapa en större flexibilitet i de fall besökare till exempel inte kan betala på grund av krånglande biljettautomater.

Vi ser inte att det är möjligt att helt ta bort samtliga parkeringsavgifter då det skulle skapa andra tillgänglighetsproblem och råder inte heller i alla fall för möjligheten då vi är hyresgäster i vissa fastigheter.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsårskongressen besluta

Att avslå att-sats 6:2

7. Nu bygger vi framtidens folkhem! Fler Ungdomsmottagningar till folket!

Vi vet att närheten till vård är viktigt för alla, speciellt om du är ung. Att ha många och svåra frågor gällande kropp, relationer och psykisk ohälsa är inte något ovanligt, men kan fort bli problematiskt om man inte har någon att rådfråga.

Det är här ungdomsmottagningen spelar en viktig roll. Att kunna gå till plats där man kan få hjälp att ta kontakt med en läkare eller hitta samtalsstöd under en jobbig tid, blir extremt viktigt för att stärka ungas psykiska mående. Speciellt i en tid där den psykiska ohälsan bland unga stiger. Dessutom spelar ungdomsmottagningarna en viktig roll i det preventiva arbetet med att bekämpa könssjukdomar och att lära unga om trygga relationer.

Idag finns det endast ungdomsmottagningar i 9 av Norrbottens 14 kommuner och dessa har varierande öppettider. Detta resulterar i att många unga faller mellan stolarna och inte har tillgång till den hjälp och stöd de behöver.

Det är dags att prioritera ungas hälsa! För att bygga framtiden behöver Norrbotten fler ungdomsmottagningar.

Jag yrkar på:

- 7:1 Att Socialdemokraterna i Norrbotten verkar för att öppnandet av fler ungdomsmottagningar ska ske runt om i regionen.
- 7:2 Att Bodens Arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar motionen till Socialdemokraterna Norrbottens distriktskongress.
- 7:3 Att Socialdemokraterna Norrbotten antar motionen som sin egen.

Elina Eriksson SSU-Boden

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 7

Distriktsstyrelsen vill tacka motionären för en välskriven motion som lyfter att väldigt angeläget ämne. Att säkerställa tillgången till ungdomsmottagning för unga är en prioriterad fråga och också att säkerställa att den tillgången blir mer jämlikt fördelad över länet.

Fysiska ungdomsmottagningar finns i 9 av länets 14 kommuner, de som saknar är de mindre orterna där det är svårt med bemanning. För att tillgången till ungdomsmottagning ska bli så jämlik som möjligt i hela länet trots brist på personal finns en digital ingång för möjlighet till råd och stöd antingen via chatt eller videosamtal. Barnmorska finns på plats även på de orter där det inte finns ungdomsmottagning för möjlighet till fysiska undersökningar när så behövs.

Vi delar motionärens bild av att det är angeläget om att stärka skyddet runt de unga och startar också upp en digital ingång vid psykisk ohälsa för att möta ungas behov. Regionen ser en ökad efterfrågan på digitala tjänster och att allt fler föredrar att kontakta vården den vägen snarare än via fysiska besök. För att säkerställa tillgång till ungdomsmottagning ser vi en fortsatt utveckling av den digitala ingången som vägen framåt.

Distriktsstyrelsens föreslår distriktskongressen besluta

Att anse att-sats 7:1 besvarad

Ett tryggt och demokratiskt samhälle

8. Ett tryggare Sverige genom ett stärkt civilt försvar och fler fungerande skyddsrum

Bakgrund

Sverige står inför ett nytt säkerhetspolitiskt läge. Krig i vårt närområde, ökade hybridangrepp och ett mer oförutsägbart omvärldsläge ställer krav på att hela vårt totalförsvar förstärks — inte bara det militära, utan också det civila.

Det civila försvaret handlar i grunden om människors trygghet. Det är statens ansvar att varje medborgare, oavsett var i landet man bor, ska ha skydd, information och stöd vid kris och krig. Den jämlikheten är en del av den svenska modellen och av vår socialdemokratiska idé om ett starkt samhälle som håller ihop även när det prövas.

Skyddsrummen är en konkret och mätbar del av detta ansvar. De utgör den yttersta tryggheten för civilbefolkningen om det värsta skulle inträffa. Men efter årtionden av nedmontering och brist på underhåll står vi nu inför ett faktum:

- Av Sveriges cirka 65 000 skyddsrum är många inte i operativt skick.
- De rymmer plats för ungefär 7 miljoner människor, men befolkningen är över 10 miljoner.
- Flera län – inte minst Stockholm, Västra Götaland och Skåne – har stora brister i täckning. Norrbotten har ett något bättre läge, men här är avstånden stora och det kan vara långt till närmaste skyddsrum. Samtidigt har ett län som Norrbotten en särskilt utsatt situation som strategiskt område för hela nationens försvar.

Regeringen har aviserat ökade satsningar på civilt försvar, men ännu saknas ett samlat och tidsatt nationellt program för att modernisera och komplettera skyddsrum och andra typer av skyddade utrymmen. Det krävs nu politiskt ledarskap för att snabbt öka befolkningens faktiska skydd och stärka den civila beredskapen.

Motiv

Socialdemokratin bygger på gemenskap och trygghet. Vi vet att ett samhälle är starkt när vi håller ihop och ingen lämnas efter. Det gäller också i försvaret av landet. Civilförsvaret är vår yttersta skyddsvall och det ska omfatta hela folket, inte bara vissa orter eller stadsdelar.

I Norrbotten, där militära förband, försörjningskedjor och energiinfrastruktur spelar en central roll, behöver skyddet för civilbefolkningen stärkas i takt med den militära upprustningen. Samtidigt måste vi nationellt ta ett samlat grepp, så att Sverige åter får ett robust, modernt och jämlikt civilskydd.

Det handlar inte bara om betong och stål, utan om förtroendet mellan staten och medborgarna. Att människor vet att samhället finns där, även när det blåser som hårdast. Sverige ska vara ett land där tryggheten gäller alla – i vardag och i kris.

För att nå dit måste vi stärka den civila beredskapen och återuppbygga skyddet för befolkningen med samma beslutsamhet som vi återuppbygger det militära försvaret. Jag föreslår därför ett nationellt handlingsprogram som bygger på solidaritet, gemensamt ansvar och konkret handling, så att hela Sverige står starkt även i svåra tider.

Punkter i ett sådant program kan vara:

1. Att se över och stärka förutsättningarna för civilt skydd och skyddsrum för tiden fram till 2030, med tydliga mål för befolkningstäckning, funktionsduglighet och tidsplan för åtgärder.
2. Att särskilda statliga medel avsätts för modernisering och nyanläggning av skyddsrum, samt för att stödja kommunernas arbete med inventering och beredskap.
3. Att MSB ges i uppdrag att genomföra en fullständig nationell inspektionskampanj, där samtliga skyddsrum klassificeras efter skick och åtgärdsbehov, med offentlig rapportering per län.
4. Att staten etablerar ett nationellt upphandlings- och lagerprogram för komponenter till skyddsrum (filter, skyddsdörrar, ventilation och reservkraft), för att säkerställa snabb tillgång och rättvis fördelning mellan regioner.
5. Att Boverket får i uppdrag att införa krav på skyddsrum eller förberedda skyddade utrymmen i nybyggnation av flerbostadshus och offentliga byggnader i befolkningstäta områden.
6. Att en tydlig regional dimension införs i civilförvarsplaneringen, där Norrbotten pekas ut som strategiskt prioriterat område för statliga investeringar i befolkningsskyddet.

Jag yrkar på:

- 8:1 Att Distriktskongressen uppmanar partidistriktets riksdagsledamöter att genom den socialdemokratiska riksdagsgruppen verka för att ett nationellt

program för skydd av civilbefolkningen genomförs och att särskilda statliga medel avsätts för ändamålet

8:2 Att Bodens Arbetarekommun antar motionen och överlämnar den till distriktskongressen.

Janne Bäcklund

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 8

Distriktsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för en välskriven och ytterst aktuell motion.

När Ryssland invaderade Ukraina den 24 februari 2022 och vi såg nyhetsrapporteringen över människor som flydde ner i skyddsrummen ställde vi oss frågan här hemma i Sverige hur det står till med våra egna skyddsrum och hur det står till med vår civila beredskap. Precis som motionären beskriver så finns stora brister vad gäller skyddsrummen i Sverige, särskilt vad gäller i vilket skick de är i. Vi fick en smärtsam påminnelse om hur Sverige, över lång tid, rustat ner sin beredskap.

Mot bakgrund av det ökade spänningsläget i världen det senaste årtiondet drev den tidigare Socialdemokratiska regeringen vikten av ett återupprättat totalförsvar och fattade ett antal beslut som stärker samhällets beredskap, bland annat vad gäller livsmedelsförsörjning och läkemedelsförsörjning. Vi har också lagt förslaget att återupprätta en totalförsvarsfond som skulle möjliggöra en ökad lagerhållning, skyddsrum, samhällsviktiga funktioner och annan beredskap.

Att staten tar fram och genomför ett nationellt program för skydd av civilbefolkningen och att särskilda statliga medel avsätts kan vara en viktig del i att stärka det civila försvaret framöver. Det är dock viktigt att påpeka att fler måste bidra i finansieringen av det civila försvaret, exempelvis näringslivet. Att fastighetsägare runt om i landet låtit sina skyddsrum förfalla och bli cykelrum eller förråd kan inte vara något staten ska ta hela ansvaret för.

Regeringen kommer presentera en proposition om stärkt befolkningsskydd inom kort. I skrivande stund vet vi inte vad den innehåller. Vi kommer oaktat det ställa höga krav på att rusta den civila beredskapen framöver.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 8:1

9. A-traktorer i samhället

I Sverige finns det många A-traktorer som kör runt i samhället och spelar mycket hög musik både dag och natt. Detta upplevs som störande och innebär lidande för många invånare, särskilt om nattsömnen påverkas. Det finns lagar om att man måste ha tillstånd för att spela

hög musik, men problemet är att bevisa vem som är lagskyldig när det sker från ett fordon. Inte självklart att det är fordonets förare.

Jag yrkar på:

- 9:1 Att Socialdemokraterna i Norrbotten verkar för att polisen ges möjlighet att bötfälla fordonets ägare.
- 9:2 Att Bodens Arbetarekommun antar motionen som sin egen och överlämnar den till distriktskongressen.
- 9:3 Att Distriktskongressen uppdrar till Norrbänk att driva frågan i Socialdemokraternas riksdagsgrupp om att förändra lagen så att polisen får möjlighet att bötfälla fordonets ägare när hög musik spelas utan tillstånd från ett fordon.

Lars Johansson, Södra S-förening, Boden

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 9

Sedan 1 juli 2021 har polisen kunnat utfärda böter för förargelseväckande beteende för personer som spelar hög musik på allmän plats som stör omgivningen, till exempel från en bil, A-traktor eller vattenskoter. Boten ligger på 1000 kronor. Det är föraren eller den som ansvarar för ljudanläggningen som får boten.

Distriktsstyrelsen anser att personen som begår störningen ska hållas ansvarig. Den som faktiskt spelar musiken och stör sin omgivning är den som betar sig störande i stunden. Om den som begår gärningen vet att det är han eller hon själv som får böter, ger det en direkt koppling mellan handling och konsekvens. Det är en viktig princip.

I sammanhanget är det viktigt att komma ihåg att den som framför fordonet har fyllt 15 år och således är straffmyndig, och straffmyndighetsåldern är en signal från samhället att det från den tiden förväntas att individer tar ansvar för sina handlingar.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

- Att avslå att-sats 9:1
Att avslå att-sats 9:3

10. Ta bort rätten att ångerrösta vid riksdag, region och kommunalval.

Efter att ha suttit som röstmottagare i ett flertal val så ser jag att eftersom ångerröstningen för de som förtids röstat ökat för varje val att det skapar problem på valdagen. Problemet består i att man inte kan lägga ner valsedlarna från förtidsröstningen förrän valet är avslutat och detta tar tid, man kommer i gång sent med att räkna rösterna, så sent att ibland så hinner

länsstyrelsen ringa och kolla varför man inte rapporterat och detta skapar stress bland rösträknarna.

I vår kommun var det 2 st som ångerröstade vid valet 2022. (6473 röstberättigade)

I kyrkovalen finns inte möjligheten att ångerrösta.

Jag yrkar på

10:1 Att Distriktskongressen bifaller motionen, och vidarebefordrar den till valmyndigheten för utredning.

Älvsbyn 15 november 2025

Anita Backman

Älvsbyns AK.

Medlemsmötet 2025-12-07 ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 10

I en fungerande demokrati måste varje röst spegla väljarens fria vilja. Därför är rätten att ångerrösta en viktig, men ofta underskattad del av det svenska valsystemet. Att ta bort den möjligheten skulle vara fel väg att gå. Ångerröstning handlar inte bara om att ändra sig eller vara osäker. Den fungerar som ett skydd mot påtryckningar, stress och misstag.

Förslaget riskerar även att slå mot grupper som redan har sämre förutsättningar att göra sin röst hörd. Demokratin ska vara jämlik, osäkerhet eller misstag ska inte få varaktiga konsekvenser. Det får inte vara "lagt kort ligger". Ett valsystem ska inte främst vara bekvämt för administrationen. Det måste i alla lägen skydda väljarnas rättigheter. Att ta bort möjlighet till ångerröstning skulle riskera att minska tryggheten. Det skulle även öka risken att försvaga förtroendet för våra val.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att avslå att-sats 10:1

11. Låt oss behålla demokratin som styrelseskick

Ser vi oss omkring världen så upptäcker vi att demokrati näppeligen är ett självklart styrelseskick. Vi ser också att människor som får chansen att leva i en demokrati inte klarar det ofta beroende på att man inte skolas in i den. Detsamma gäller barn och unga i vårt eget land.

Fastän majoriteten stödjer demokrati, rapporterar unga att deras egen möjlighet att påverka beslutsfattare är låg. Bara cirka en av fem alltså 20% anser att man har stora möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som är med och bestämmer.

- Yngre åldersgrupper upplever ökad oro och minskat engagemang. Faktiskt så kan man i studien Ungdomsbarometern "Samhällsstudien 2025" hitta att unga (15-24 år) upplever minskat inflytande, ökad osäkerhet och att frågor som krig, ekonomi och trygghet växt i betydelse.
- Det kan även noteras att trots stöd för demokrati är högt, så har förtroendet för institutioner som "människor i allmänhet" minskat markant (t.ex. -15 procentenheter sedan 2016) bland svenska elever.
- Även om demokrati stöds finns skillnader beroende på socioekonomisk bakgrund, migrationsbakgrund och kön: till exempel är stödet något lägre bland elever med lägre socioekonomisk bakgrund.
- En klar nedåtgående tendens går alltså att urskiljas bland de som kallas generation x. Vars mål i livet är att bli rika och få ett bra boende.

Bland borgerliga debattörer med Liberalerna i spetsen vill man inskränka demokratin i skolan och satsa på auktoritära styrelseformer. "—Det behövs en kulturförändring där vi avskaffar elevinflytande för att skapa en skola som präglas av disciplin" säger deras partiledare Simona Mohamsson. Den allmänna tids trenden är ju att det blir allt svårare att engagera unga till politiskt arbete, ja inte ens till aktivism många gånger. Skall kommande generationer slippa angrepp mot och inskränkningar i demokratin så behövs åtgärder. Ett verktyg som redan finns är klassråd och elevråd på skolorna. En intensifierad utbildning i både demokratins värderingar och demokratins metoder, mötestekniker skulle ge utveckling av förståelse för demokrati. Att kommuner och regioner hjälper till genom att inrätta rådgivande ungdomsförsamlingar som väljs genom arbete i skolan är en försäkran till det uppväxande släktet att deras behov i samhället tas på allvar.

Jag yrkar på:

- 11:1** **Att** Socialdemokraterna verkar för fördjupad demokrati i skolan genom att utveckla de redan befintliga organen
- 11:2** **Att** demokratins idé och form får utökat utrymme i skolan både teoretiskt och som praktik.

Jan-Ivar Johansson

Luleå Arbetarekommuns styrelse föreslår representantskapet att bifalla motionen.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 11

Vi vill tacka motionären för att ta ställning i en mycket viktig framtidsfråga för våra demokratiska samhällen: hur upprätthåller vi vårt styrelseskick i en tid där verkligheten pekar i en annan riktning, på ett växande antal håll? Endast var femte unge känner att det är lätt att framföra sina åsikter, skriver motionären. Med detta kan man jämföra den vanliga SCB medborgarenkäten, där cirka 70 % av alla respondenterna ifjol svarade att deras möjligheter som kommuninvånare att påverka innehållet i politiska beslut var mellan mycket dåligt och

ganska dåligt, samt att 55–60% tyckte att det var lika illa med möjligheterna att påverka kommunala verksamheter. Detta oavsett vilka uppfattningar man har om kommunens kvalité i övrigt eller om vi har ett högt valdeltagande. Om vi tappar tilliten till vår förmåga att påverka demokratiskt, så finns det en växande risk att vi tappar tilltro till systemet som princip.

Med detta sagt finns det alla skäl att verka för att det demokratiska samtalet ska stärkas och kunskapen om demokratins värde förnyas.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 11:1 och 11:2

12. Högerextremism ett hot mot kvinnor och HBTQ-personer.

Socialdemokratin, kvinnoförbund och andra kollektiva rörelser som arbetar för utökade rättigheter har under 1900-talet spelat en viktig roll för moderniseringen av samhället och stärkt demokratin och välfärden. Det senaste decenniet har dock visat att kvinnors och sexuella minoriteters rättigheter inte är vunna en gång för alla.

Trots att Europa i ett globalt perspektiv kan ses som demokratins högborg, visar statsvetare att demokratin minskar dramatiskt och nu befinner sig på 40-talets nivå. Populistiska rörelser och kamper om kvinnors och HBTQ-personers rättigheter blir allt tydligare. Anti-gender-rörelser är globala rörelser som motarbetar idéer om genus, feminister och HBTQ-rättigheter.

Vi kan inte låta 100 års kvinnokamp gå förlorad.

Jag yrkar på

- 12:1 Att jämställdhetsarbetet ges extra tyngd i det politiska arbetet på samhällets olika nivåer.
- 12:2 Att vi kraftfullt medverkar i att synliggöra extremhögerens hot mot kvinnor och HBTQ-personer.
- 12:3 Att vi initierar och uppmuntrar till forskning inom området.
- 12:4 Att aborträtten grundlagsskyddas.
- 12:5 Att motionen antas av Kalix Arbetarekommun.
- 12:6 Att motionen förs vidare till Distriktskongressen.

Maud Lundbäck

Kalix Ak beslutade att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 12

Distriktsstyrelsen tackar motionären för en viktig motion. Vi delar motionärens utgångspunkt: de framsteg som kvinnokampen och andra folkrörelser drivit igenom under 1900-talet är inte "klara" för all framtid. Rättigheter kan försvagas om vi inte försvarar dem – och det gäller i hög grad kvinnors och sexuella minoriteters rättigheter.

Motionen sätter också fingret på en oroande utveckling i omvärlden. Det finns en tydlig demokratisk tillbakagång i många länder och i det läget blir frågor om jämställdhet och HBTQ-personers rättigheter ofta en måltavla i värderingskamp och maktkamp. Vi delar motionärens bild av att så kallade anti-gender-rörelser verkar över nationsgränser och syftar till att motarbeta idéer om genus, feminister och HBTQ-rättigheter.

Vi kan inte låta decennier av reformer och 100 års kvinnokamp gå förlorade. Socialdemokraternas partiprogram är tydligt med att vår politik utgår från alla människors lika värde och att ingen ska begränsas eller diskrimineras. Detta ligger helt i linje med motionens intentioner. Det gör även partiets HBTQ-politiska inriktning, som betonar att friheten ska gälla alla och att diskriminering, hot och hat ska bekämpas.

Mot den bakgrunden instämmer distriktsstyrelsen i att jämställdhetsarbetet behöver ges extra tyngd i det politiska arbetet på samhällets olika nivåer, och att vi kraftfullt ska synliggöra extremhögerens hot mot kvinnor och HBTQ-personer. Distriktsstyrelsen delar också motionärens bedömning att mer kunskap behövs och att forskning inom området bör initieras och uppmuntras, för att stärka det långsiktiga arbetet.

När det gäller aborträtten delar distriktsstyrelsen motionärens uppfattning om att skyddet behöver stärkas långsiktigt, och att ett grundlagsskydd är ett viktigt steg för att värna kvinnors självbestämmande över tid.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 12:1-12:4

13. Inga barn i fängelse

Gängkriminaliteten har ökat i samhället och våldet och skjutningarna går allt längre ned i åldrarna. Ökat antal domar och dömda samt höjd strafflängd gör att fängelserna är överfulla och kriminalvården får allt högre arbetsbelastning. Eftersom allt yngre dras in i kriminaliteten så döms även allt fler unga till fängelse och nu vill regeringen sänka straffåldern ytterligare till 13 år. Förslaget har fått kritik från forskare, barnrättsorganisationer och myndigheter och det finns inte någon forskning som visar att högre straff minskar kriminaliteten.

Barn under 15 år får inte köra moped, inte se barnförbjudna filmer på bio, de får inte ha sex med någon som är över 15 år och de måste använda cykelhjälm när de cyklar. Men det ska bli helt ok att sätta ett barn under 15 år i fängelse! Säkrlart måste det vidtas åtgärder men dessa åtgärder ska baseras på erfarenhet och forskning. Lärare och pedagoger har en universitetsutbildning på 3 - 5 år innan de är "godkända" för sitt uppdrag med att ta hand

om och undervisa barn. Kriminalvårdare har ingen sådan utbildning och fängelser är ingen lämplig plats för ett barn.

Jag yrkar på:

- 13:1 Att Socialdemokraterna i Norrbottens riksdagsgrupp verkar för att inga barn ska behöva sitta i fängelse.
- 13:2 Att Socialdemokraterna i Norrbottens riksdagsgrupp utreder alternativa åtgärder för barn som begår våldsbrott där åtgärden sker i en sådan miljö som är gynnsam för barnets rehabilitering, utbildning och uppväxt.
- 13:3 Att Luleå arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar den till distriktsårskongressen

Anita Byström

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 13

Det är självklart för oss Socialdemokrater att vi aldrig ska hamna i ett läge då vi tror att det är enbart ett hårt straff som kommer på något sätt hjälpa unga att ändra sitt liv när de redan har hamnat i ett otroligt svårt livsläge. Barnkonventionen är glasklar även i det hänseendet: Rehabilitering framför straff, frihetsberövande som sista utväg, förbud mot stränga straff. FN avråder från att sänka straffbarhetsåldern från 15 år.

Varje människa under 18 år definieras som ett barn. Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) tillämpas när stöd inte kan ges frivilligt, antingen på grund av bristande omsorg eller eget beteende, såsom missbruk, kriminalitet eller annat socialt nedbrytande beteende. LVU kan i vissa fall tillämpas till 20 års ålder. Barnet placeras ofta i familjehem eller institution (SIS). Lagen om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU) tillämpas när ett barn i ålder 15-17 har begått ett grovt brott. Unga ska inte hamna på samma ställe som vuxna kriminella och straffet är då tidsbestämt till högst fyra år. Nu betyder det att den som döms hamnar i ett hem som drivs av Statens institutionsstyrelsen, men ansvaret för den slutna vården ska flyttas till särskilda ungdomsavdelningar inom kriminalvården under 2026.

Vår partikongress har fastställt att vi vill skärpa straffen för dem som utnyttjar och gör våra barn kriminella och ha ett särskilt straff för köp av narkotika av barn. Vi vill göra stora ekonomiska satsningar på socialtjänst och skola, med bl.a. två lärare i varje årskurs 1 och rätt stöd till barn med NPF. Vi tycker att, för varje krona som satsas på polisen bör samma summa satsas på tidig brottsbekämpning och att bryta nyrekryteringen till gängen. Vi vill också att det offentliga ska ta kontroll över samtliga HVB-hem som vårdar kriminella ungdomar och idag drivs av företag. Hemmen ska drivas av kommunerna och personalen ska samtidigt ges utökade befogenheter. Dessutom vill vi införa Ungdomskriminalitetsnämnder för att vända en negativ utveckling hos barn och unga på väg in i kriminalitet.

Mot denna bakgrund avvisar Socialdemokraterna generella sänkningar av straffbarhetsåldern, men anser att en tillfällig sänkning till 14 år vid allvarliga brott kan prövas och utvärderas under en begränsad tid. Här handlar det om exempelvis mord, grov våldtäkt och grovt rån. Det som är viktigt att komma ihåg är att straffbarhetsålder är inte lika med fängelsestraff. Utöver en juridisk öppning för den eventuella möjligheten att döma till ungdomsfängelse är det särskilt en öppning för att kunna använda verktyg såsom avlyssning, husrannsakan och beslagtagande av telefoner, vilket nu inte är tillåtet pga femton årsgränsen.

Inga barn ska behöva sitta i fängelse, det är vi med all sannolikhet alla helt överens om. Samtidigt befinner vi oss nu i en situation, där allt yngre ungdomar hamnar i ett läge där de har begått sådana allvarliga brott att det har förändrat deras liv för alltid. Det gör att de behöver allt skydd som de kan få, för deras egen skull, men även för samhällets skull. Vi behöver satsa på alla åtgärder som finns för att hjälpa dem hitta vägen tillbaka in i ett fungerande liv efter djupt traumatiserande egna handlingar. Det är ett svårt utgångsläge vi befinner oss i.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att anse att-sats 13:1 besvarad
Att bifalla att-sats 13:2

14. Vi stod upp mot apartheid då, gör vi det idag?

Israel berömmar sig av att vara ”Mellanösterns enda demokrati”, sanningen är att landets judiska befolkning gynnas medan minoriteterna diskrimineras. Israel har över 50 olika lagar som diskriminerar israeliska minoriteter. Dessa lagar påverkar minoriteternas möjligheter till jobb och studier, resor, bröllop, skilsmässor och begravningar.

Israeliska parlamentet Knesset godkände 2018 den hårt kritiserade nationalstatslagen. Knesset antog lagen med röstsiffrorna 62 för och 55 mot. Två ledamöter avstod från att rösta. En av de två ledamöter som lät bli att rösta var Netanyahu's parti Likuds Benny Begin, son till partiets grundare Menachem Begin. Begin kom också med hård kritik mot lagen och varnade för att partiet alltmer verkar ta avstånd från de mänskliga rättigheterna.

Lagen definierar Israel som en enbart judisk stat och avskaffar arabiska, modersmål för 20 % av israelerna, som officiellt språk. Lagen uppmuntrar vidare illegala bosättningar på Västbanken och anger att hela Jerusalem lyder under israelisk lag.

Svårast är det dock för palestinier som lever under Israels militära ockupation av Västbanken och blockaden av Gaza. Genom den olagliga ockupationen av palestinska områden terroriserar Israel dagligen den palestinska befolkningen med murar, militärposter, förstörelse av hus och egendom, fängslanden och mord på de som protesterar.

FN:s tidigare särskilda rapportör för människorättssituationen i de ockuperade palestinska territorierna skrev den 25 mars 2022 i en rapport till FN:s råd för mänskliga rättigheter att Israels 55-åriga ockupation av palestinska territorier utgör apartheid. Israelisk apartheid innebär att palestinier förtrycks, diskrimineras och förföljs på rasistiska grunder, baserat på

deras identitet som palestinier. Människorättsorganisationerna Human Rights Watch och Amnesty har tidigare kommit fram till att Israels politik gentemot palestinerna bryter mot apartheidkonventionen. Den israeliska människorättsorganisationen B'Tselem har, liksom flera palestinska organisationer, framfört samma kritik. Även Sydafrikas ärkebiskop och Nobelpristagaren Desmond Tutu, samt FN:s tidigare generalsekreterare Ban Ki-moon har kallat Israels politik gentemot palestinerna för apartheid.

Efter Hamas terrorattack den 7 oktober 2023 har den inhemska kritiken mot Israels diskriminering av minoriteterna och ockupationen av palestinska områden mer eller mindre tystats. Det internationella stödet är viktigt för att den israeliska oppositionen mot den förda politiken ska kunna växa och, på sikt, återställa den israeliska demokratin.

Apartheidsystemet i Sydafrika föll samman på grund av ökande yttre isolering och politiskt-ekonomiskt tryck. EU inför sanktion efter sanktion mot Ryssland på grund av krigsbrott och brott mot mänskliga rättigheter som anfallskrig och kidnappning av barn. Men när det gäller Israels brott; markstöld och bosättningar på Västbanken, ”administrativ förvaring” på obestämd tid av barn och ungdomar, passerar det utan åtgärd, till nu?

Jag yrkar på:

- 14:1 Att Socialdemokraterna verkar för en bojkott av Israel på liknande sätt som Sydafrika bojkottades under Apartheidsystemet.
- 14:2 Att Norrbottens socialdemokratiska distriktskongress antar motionen som sin och skickar den vidare till den Socialdemokratiska riksdagsgruppen.

Boden 2025-10-27

Björn Isaksson

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 14

Motionären beskriver en situation som är ett djup öppet sår för oss alla. Det är ofattbart hur långt situationen har pågått och rentav horribelt att bevittna USA:s omfattande militära stöd under många år. Den civila befolkningen är utsatt för en absolut katastrof.

Vad vill vi? Vi vill en stabil och varaktig fred i Mellanöstern och en tvåstatslösning och fredssamtal mellan Israel och Palestina. Vi stödjer de oberoende utredningarna av folkrättsbrott och kräver att ansvariga ställs inför rätta, och vi vill att EU ser över sina handelsavtal med Israel för att stoppa handel med varor från bosättningarna på de ockuperade områdena

Socialdemokraterna har länge arbetat för israelers och palestiniers rätt till frihet, utveckling och säkerhet inom säkra och erkända gränser. Den S-ledda regeringens erkännande av Palestina är ett viktigt ställningstagande och ett bidrag för att få de israelisk-palestinska fredssamtalen att återupptas mellan mer jämbördiga parter.

Alla som faktiskt vill se en fredlig utveckling i regionen har ett intresse av att gynna demokratiska krafter i Palestina som vill ha en fredlig samvaro med Israel. Palestinska myndigheten som styr på Västbanken måste stärkas för att utgöra en motvikt till Hamas, och för att den ska förmå bygga ett starkt och fredligt samhälle för Palestina. Men den palestinska ledningen måste också kunna uppvisa ett demokratiskt ledarskap som tar avstånd från korruption.

Israel måste, som den starkare parten, avbryta ockupationen av palestinskt territorium och stoppa den illegala bosättningspolitiken. Och muren på den ockuperade marken måste rivas. De folkrättsligt illegala bosättningarna är ett av de största hindren för en tvåstatslösning. Den palestinska myndigheten måste stoppa militanta aktivister från att begå våldsdåd. Isoleringen av Gaza måste upphöra. Folkrätten och normer om mänskliga rättigheter måste respekteras från båda parter.

Detta var en kortad version av partiets officiella text. Frågan är tyvärr inte var vi står, för det är vi mycket tydliga med som parti. Frågan är hur man åstadkommer allt detta då världen inte har någon regeringsmakt över världen, så att vi som länder inte har något starkare verktyg än att anklaga Israels statschef för krigsbrott. När man betraktar de olika alternativen, så pekar experterna tydligast på ekonomiska sanktioner, därför att EU är en topphandelspartner för Israel. Samtidigt behövs det tydliga fördömande ställningstaganden om Israels handlingar. Uppfattningarna må gå isär om hur effektiva dessa är. Frågan är därför vilken påverkan en bojkott skulle ha, även om vi som parti nu ägde regeringsmakten utöver vår kraft som folkrörelse.

Forskningen verka säga att Sveriges bojkott mot Sydafrika var väldigt effektivt, men i synnerhet på grund av indirekta effekter genom moralisk påverkan och opinionsbildning, inte genom direkta effekter, t ex vägran att handla produkter från landet. Vid den tiden, utan globala sociala medier och en allmän global tillgång till granskande nyheter, var en bojkott med högsta sannolikhet en jämförbar multiplikator av det stora motstånd som fanns mot apartheid då. Så informerades världen om var vi stod. Att vägra handla var en tydlig och viktig markering, men det gav inte verkligen något ekonomiskt utslag. Sanktioner gör det på ett annat sätt. Den andra frågan är om det aktuella globala säkerhetsläget, och i synnerhet tonläget, kräver eskalation eller deskalation som förhandlingsmetod. En bojkott förefaller därför trots allt inte som ett gångbart förslag, i alla fall vid det här laget.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att avslå att-sats 14:1-14:2

15. Hur påverkar ålderism

Vi människor lever allt längre och det friska åldrandet ökar. Detta medan det föds allt färre barn. Vilket innebär att färre måste försörja fler. Så ser ålderspyramiden ut i hela Europa. Att äldre arbetar längre är en fördel för samhället men kan även leda till generationskonflikter särskilt vid höga arbetslöshetssiffror. Samtidigt som arbetstagare förväntas arbeta längre löper äldre arbetstagare risk för diskriminering på grund av sin ålder och har svårt att vinna ny anställning vid arbetslöshet.

Åldersvänliga samhällen är bra för alla. De är inkluderande, tillgängliga och skapar förutsättningar för att människor ska må bra och känna trygghet. Det nordiskt nätverk, Nordic Welfare Center, arbetar för åldersvänliga städer och samhällen. I nätverket ingår idag 13 svenska orter tillsammans med andra städer och samhällen i de övriga nordiska länderna. Dessa städer och samhällen är också medlemmar i WHO:s globala nätverk.

Våra politiska beslutsnivåer bör spegla samhället. Valberedningar gör en fördelning utifrån ålder och kön, som en bas vid fördelning av uppdrag. Sedan ska lämplighet bedömas utifrån formell och reell kompetens. Om vi på våra valsedlar bara skriver kön eller ålder framstår det som om vi inte sett till kompetens i våra komplicerade samhällen.

Jag yrkar på:

- 15:1 Att synliggöra att ett längre arbetsliv ställer krav på anpassning av arbetsmiljö.
- 15:2 Att förbudet mot åldersdiskriminering efterlevs och gäller relationen arbetsgivare och arbetstagare.
- 15:3 Att motionen antas av Kalix arbetarekommuns medlemsmöte.
- 15:4 Att motionen förs vidare till Distriktskongressen.

Maud Lundbäck

Kalix Ak beslutade att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 15

Distriktsstyrelsen instämmer i motionärens farhågor vad gäller ålderism. Att äldre arbetar längre är inte bara en fördel för samhället, det är också nödvändigt med anledning av att det föds färre barn i vårt land. Det blir allt färre som arbetar på arbetsplatserna. Färre måste göra mer och därför är det av största vikt att vi motverkar ålderism. Vi behöver ta vara på den kompetens och erfarenhet som finns hos våra äldre som orkar jobba i högre åldrar.

Ålderism smyger sig ofta på utan att man märker det. Det kan handla om att människor behandlas sämre eller osynliggörs på grund av sin ålder. Äldre riskerar att sorteras bort på grund av ålder, trots lång erfarenhet och kunskap. Det påverkar samhället, bla genom att arbetsmarknaden tappar viktig kompetens och erfarenhet. Samhället riskerar också att bli mer uppdelat i generationer i stället för sammanhållet. Det i sin tur försvagar också demokratin genom att ålderism minskar äldres faktiska inflytande. I ett demokratiskt samhälle räknas alla åldrar. Tillsammans bygger vi ett välmående samhälle där allas erfarenhet räknas.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att anse att-sats 15:1 - 15:2 besvarad

16. Undantagsregler för norra Sverige

Det är i Norrbotten stora delar av den gröna omställningen sker och behovet av arbetskraft är stort. Samtidigt är invånarantalet lågt och arbetslösheten är låg, ca 4 %. En nivå som kan betraktas som obefintlig arbetslöshet. I många av de små kommunerna är vård, omsorg och skola beroende av invandrad arbetskraft för att kunna bedriva verksamhet, höja befolkningstalen, öka skatteintäkterna och skapa tillväxt. Minimilönenivån är i många branscher högre än medellönen för ordinarie personal vilket blir kostsamt och problematiskt i arbetsgrupper där kollektivavtal ska gälla. Ett annat problem är begränsningen av anhöriginvandring som gör att familjer splittras. Industrin skriker efter kompetens som i regel endast kan lösas genom inflyttning från andra länder.

De lagändringar som införts de senaste åren rörande asyl, uppehållstillstånd, anhöriginvandring, medborgarskapsregler och minimilöner har försvårat för många att stanna kvar i landet trots ett skriande behov av arbetskraft och samhällsmedborgare i norra Sverige.

Jag yrkar därför:

- 16:1 Att Socialdemokraterna i Norrbottens riksdagsgrupp ser över möjligheten att göra undantag i regelverket för invandrare som valt att bo, arbeta och betala skatt i norra Sverige så att de kan stanna kvar på orten och fortsätta bidra till samhället.
- 16:2 Att Socialdemokraterna i Norrbottens riksdagsgrupp verkar för att minimilöneregeln omgående tas bort.
- 16:3 Att Socialdemokraterna i Norrbottens riksdagsgrupp ser över reglerna om anhöriginvandring så att inga familjer splittras på grund av regelverket.
- 16:4 Att Luleå arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar den till distriktsårskongressen

Anita Byström

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 16

Bakgrund och utgångspunkter

Motionen tar upp en verklighet som många i Norrbotten känner igen: den gröna omställningen driver ett mycket stort behov av arbetskraft och kompetens, samtidigt som arbetslösheten är låg. För många mindre kommuner är invandrad arbetskraft dessutom en viktig förutsättning för att klara välfärdens bemanning, stärka befolkningsutvecklingen och därmed skattebasen.

Vi delar problembilden att regelverk de senaste åren i flera avseenden har gjort det svårare att rekrytera och att behålla människor som redan har etablerat sig genom arbete, skattebetalning och samhällsanknytning. Samtidigt behöver lösningarna vara långsiktiga och

rättssäkra – och gälla i hela landet. Vi vill därför inte införa regional särlagstiftning där olika migrations- och tillståndregler ska gälla beroende på var i Sverige en person bor. Sådana särregler riskerar att skapa otydlighet, svårare tillämpning och en upplevd orättvisa.

Socialdemokraterna driver redan en sammanhållen modell för arbetskraftsinvandring som bättre möter bristlägen, också i norra Sverige, utan att tumma på ordning och reda. Kärnan är att arbetstillstånd ska baseras på en myndighetsbaserad arbetsmarknadsprövning i samverkan med arbetsmarknadens parter. Då kan behovet bedömas per yrkesområde på saklig grund, med starkt partsinflytande och med respekt för kollektivavtal och svensk lönebildning. Det är en mer förutsägbar ordning än att skapa regionala undantag.

När det gäller lönevillkor är det viktigt att de både skyddar mot lönedumpning och fungerar i praktiken där brist finns. Socialdemokraterna driver redan att villkoren ska hanteras inom ramen för partsmodellen: parterna ska kunna göra upp genom kollektivavtal om löner och villkor som är hållbara i respektive bransch, och arbetsmarknadsprövningen ska säkerställa att arbetskraftsinvandring används där bristen är verklig och där villkoren är seriösa. På så sätt värnar vi schyssta villkor och undviker osund konkurrens, samtidigt som vi inte stänger dörren för nödvändig rekrytering.

Frågan om familjeliv och etablering är också avgörande för att människor ska kunna stanna och bygga sina liv i norra Sverige. Om målet är långsiktig kompetensförsörjning räcker det inte att en person kan komma hit och arbeta – det måste även fungera att leva ett stabilt liv här. Socialdemokraterna driver redan att regelverk ska vara rättssäkra och humana och att de i praktiken ska stödja etablering och familjeliv, så att orimliga konsekvenser och onödiga splittringar motverkas.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att anse att-sats 16:1-16:3 besvarad

17. En effektiv och barnrättsbaserad modell för att motverka rekrytering av minderåriga till kriminalitet

Kriminella nätverk använder i allt högre grad minderåriga som kurirer, spanare och gärningspersoner vid grova brott. De utnyttjar att barn under straffmyndighetsåldern inte kan dömas till fängelsestraff och att rättsväsendets möjligheter att ingripa är begränsade. Den politiska debatten har därför kommit att handla om att sänka straffmyndighetsåldern. Forskning och internationella riktlinjer visar dock att tidig kriminalisering riskerar att skada barns utveckling, öka återfallen och leda till en snabbare etablering i gängmiljöer. Åtgärden riskerar dessutom att flytta fokus från de vuxna aktörer som organiserar och profiterar på ungas brottslighet.

Samtidigt finns ett reellt behov av att stärka samhällets förmåga att agera när barn misstänks vara indragna i grov brottslighet. Rättsväsendet behöver verktyg för att bryta gängens rekryteringskedja utan att överge grundprincipen om att barn i första hand ska ges skydd, vård och sociala insatser.

Vi föreslår därför en särskild utredningsordning för barn under straffmyndighetsåldern. Den skulle möjliggöra att polis och andra myndigheter kan vidta åtgärder som till exempel beslag av kommunikationsutrustning, genomgång av digital information, husrannsakan eller annan relevant utredningsåtgärd – alltid under strikt domstolskontroll och med starka barnrättsliga garantier. Samtidigt fortsätter påföljder och insatser att baseras på vård, stöd och sociala placeringar, inte straffrättsliga sanktioner.

En sådan modell kombinerar effektivitet mot organiserad brottslighet med en evidensbaserad syn på barns utveckling och behov.

Jag yrkar på:

- 17:1 Att Distriktsårskongressen ställer sig bakom motionens inriktning om en särskild utredningsordning för barn under straffmyndighetsåldern och överlämnar den till länets s-riksdagsledamöter för vidare arbete i riksdagsgruppen.
- 17:2 Att Bodens Arbetarekommun antar motionen som sin egen och överlämnar den till distriktskongressen.

Bo Gillberg

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 17

Motionen tar upp ett mycket allvarligt problem: kriminella nätverk rekryterar och utnyttjar barn i grov brottslighet. Samhället måste kunna ingripa snabbare för att bryta rekryteringen och skydda barnet – samtidigt som insatserna utformas rättssäkert och med barnrättsperspektiv.

I den pågående diskussionen om straffmyndighetsåldern är det viktigt att åtgärderna blir både effektiva och långsiktigt hållbara. Oavsett var gränser dras behöver rättsväsendet och sociala myndigheter bättre möjligheter att tidigt stoppa rekrytering och säkra nödvändig information i grova ärenden.

Distriktsstyrelsen delar därför motionens inriktning om en särskild utredningsordning för barn under straffmyndighetsåldern, med domstolskontroll och starka barnrättsliga garantier. Det kan möjliggöra relevanta utredningsåtgärder i allvarliga fall, samtidigt som insatser för barnet fortsatt ska bygga på skydd, stöd, vård och sociala åtgärder.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 17:1

Ett starkt arbetsliv med god välfärd

18. Goda och jämlika ferielöner i Framtidens folkhem

Att kunna jobba på sommaren och få en anständig lön är viktigt för att unga ska kunna få större ekonomisk frihet. När man som ung kommer ut på sitt första jobb ska man kunna förvänta sig att den lön man får ska vara rimlig oavsett vart man bor. Idag är inte detta fallet. 45kr/h kan det skilja i lön för feriearbetare beroende på vart i länet man bor. Det ska inte skilja tusentals kronor mellan lönen du får ut beroende på vilken kommun du bor och jobbar i.

Lönen måste inte bara vara jämlik, den behöver också höjas. Ungdomar känner av den tuffa ekonomin idag och vill kunna tjäna egna pengar. Ferielönerna är för låga idag, där den lägsta hittas i Övertorneå på 50kr/h och högsta i Kiruna på 115 kr/h. Därför behöver framtidens folkhem goda och jämlika ferielöner.

Jag yrkar på:

- 18:1 Att Socialdemokraterna verkar för att ferielönerna ska höjas
- 18:2 Att Socialdemokraterna verkar för jämlika ferielöner i Norrbotten
- 18:3 Att Bodens arbetarekommun antar motionen och skickar motionen till distriktsårskongressen
- 18:4 Att Socialdemokraterna i Norrbotten antar motionen som sin egen

Elina Eriksson, SSU-Boden

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 18

Socialdemokraterna distriktsstyrelse ställer sig bakom motionärerna, att verka för att ferielönerna ska höjas inom kommunal verksamhet som bereder feriejobb för ungdomar. Att få in en fot på arbetsmarknaden redan när man går i skolan är en värdefull erfarenhet för kommande yrkesliv och ger inte minst en större ekonomisk frihet under studietiden. Socialdemokraterna vill att arbete ska löna sig för ungdomar så väl som för vuxna och att arbetsmarknadens parter ska verka för rättvisa löner utifrån individens erfarenhet och utbildning, i förhållande till arbetsuppgiften.

Distriktsstyrelsen tolkar att motionären syftar till att kommunerna i Norrbotten ska ha jämlika ferielöner för feriejobbande ungdomar i kommunala verksamheter. Att ha jämlika löner för lika arbete kan tyckas vara självklart. Generellt sett kan dock individuella löner skilja mellan regioner och kommuner på grund av flera olika skäl, bland annat beroende på arbetsmarknadens efterfrågan i förhållande till de enskilda kommunernas ekonomiska förutsättning. Sveriges kommuner och regioner (SKR) skriver att det saknas central

överenskommelse om lön för ferieungdom mellan SKR och någon motpart men hänvisar samtidigt till avtal som kan vara tillämplbara.

Distriktsstyrelsen avslår därmed motionen med motiveringen att kommunala ferielöner för feriejobbade ungdomar, i möjligaste mån bör fastställas av varje enskild kommun i samverkan med kommunala fackliga parter

Av SCB:s statistik framgår att lönerna mellan kommunerna i landet kan variera.

<https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2024/sommarjobb-pa-landsbygden-ger-mer-pengar-pa-fickan/>

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 18:1

Att avslå att-sats 18:2

19. Stoppa välfärds kriminaliteten

Välfärds kriminaliteten utgör ett av de största hoten mot vår offentliga sektor. För att kunna stoppa eller möta denna utveckling, måste brottsförebyggande perspektiv och uppföljning vara ett krav vid all offentlig upphandling. Fler och fler kommuner kastar ut företag ur hemtjänsten eller annan verksamhet i välfärden där LOV ersätts med LOU. Det ger möjligheten att begränsa antalet företag.

Fuskande företag har varit ett stort problem i många kommuner och regioner. Vi måste få ett stopp på pengar som läcker ut till kriminella, pengar som ska gå till vår välfärd. Välfärden ska inte ha så låg bemanning och utbildningsnivå som möjligt för att möjliggöra stora vinstuttag för ägarna.

Våra skattepengar ska inte göda kriminaliteten.

Vi yrkar på:

- 19:1 Att kommuner och regioner inkluderar det brottsförebyggande perspektivet vid upphandlingar.
- 19:2 Att uppföljningar görs på företagen, i välfärden, som upphandlas enligt LOV.
- 19:3 Att högre krav på personalens kompetens samt högre personaltäthet ställs på företagen som upphandlas.
- 19:4 Att samverkan ska ske mellan kommunerna. Detta för att förebygga att problemet flyttas över till en annan kommun. Om ett företag fått en fällande dom mot sig ska verksamheten inte kunna fortsätta i andra kommuner
- 19:5 Att motionen skickas till AK i Kalix samt att den skickas vidare till distriktskongressen 2026 för vidarebefordran till "Norrbottensbanken".

Anette Wernersson, Dan Brännmark

Socialdemokraterna Kalix

Kalix Ak beslutade att bifall motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 19

Distriktsstyrelsen delar motionärens beskrivning av välfärds kriminaliteten som ett av de allvarligaste hoten mot vår gemensamt finansierade välfärd. När offentliga medel systematiskt utnyttjas av oseriösa eller kriminella aktörer drabbas både skattebetalare, brukare och anställda. Det undergräver tilliten till välfärdssystemen, snedvrider konkurrensen och leder till sämre kvalitet i verksamheter som ytterst ska präglas av trygghet, professionalism och långsiktighet.

Distriktsstyrelsen yrkar bifall till att-sats 19:1, att-sats 19:2 besvarad samt avslag på att-satserna 19:3 och 19:4. Sammantaget bedöms dessa ställningstaganden vara de mest ändamålsenliga för att långsiktigt motverka välfärds kriminalitet.

Att inkludera ett brottsförebyggande perspektiv i all offentlig upphandling är enligt distriktsstyrelsen en grundförutsättning för att komma åt problemen. Offentlig upphandling är i dag en av de viktigaste ingångarna för kriminella nätverk till välfärden. Utan systematiska riskbedömningar, ägar- och ledningsprövningar samt krav på transparens finns en uppenbar risk att offentliga kontrakt tilldelas aktörer som saknar både vilja och förmåga att bedriva seriös verksamhet. Ett brottsförebyggande perspektiv måste därför vara integrerat redan i upphandlingsfasen, inte enbart i efterhandskontroller.

När det gäller att-sats 19:2, om uppföljning av verksamheter som upphandlas enligt LOV, anser distriktsstyrelsen att detta redan omfattas av gällande regelverk och etablerade arbetssätt inom kommuner och regioner. Uppföljning är redan ett ansvar för huvudmännen och en central del av styrning, tillsyn och kvalitetssäkring. Distriktsstyrelsen delar motionärens ambition men bedömer att intentionen i denna del redan är uppfylld i sak, varför att-satsen bör anses besvarad.

När det gäller att-sats 19:3, om högre krav på personalens kompetens och högre personaltäthet, delar distriktsstyrelsen motionärens grundläggande värderingar om vikten av kvalitet i välfärden. Samtidigt bedömer distriktsstyrelsen att denna fråga inte primärt är ett effektivt verktyg i kampen mot välfärds kriminalitet. Kriminaliteten uppstår i huvudsak genom bristande kontroll, svag uppföljning och otydliga ägarstrukturer, inte genom formella nivåer på bemanning eller utbildning.

Distriktsstyrelsen vill också understryka att det redan i dag finns möjlighet för kommuner och regioner att ställa krav på både kompetens och personaltäthet inom ramen för gällande lagstiftning, upphandlingsregler och verksamhetsstyrning. Dessa krav är därmed i huvudsak en del av befintliga styrmedel och politiska prioriteringar, snarare än en ny åtgärd specifikt riktad mot kriminalitet.

Krav på kompetens och personaltäthet är därför i första hand en del av den generella kvalitets- och resursdebatten inom välfärden och bör hanteras inom dessa politiska processer. Av detta skäl yrkar distriktsstyrelsen avslag på att-sats 19:3.

När det gäller att-sats 19:4, om utökad samverkan mellan kommuner för att hindra att oseriösa aktörer flyttar sin verksamhet, delar distriktsstyrelsen fullt ut uppfattningen om att informationsdelning mellan kommuner och regioner är avgörande för att effektivt kunna motverka välfärds kriminalitet. Distriktsstyrelsen anser att kommuner ska ha möjlighet att dela relevant information när oseriösa eller kriminella aktörer identifieras i en verksamhet, så att samma aktörer inte obehindrat kan fortsätta sin verksamhet i en annan kommun.

Internationella exempel visar att detta är möjligt att genomföra på ett rättssäkert sätt. I Finland har man etablerat nationella databaser där kommuner och regioner kan ta del av information om oseriösa aktörer, vilket har stärkt kontrollen och minskat risken för att kriminella företag cirkulerar mellan olika huvudmän. Även i Sverige har Socialdemokraterna på riksdagsnivå lagt förslag om att införa en nationell ”svartlista” för kommuner och regioner, som ett verktyg i arbetet mot välfärds kriminalitet, men detta förslag har stoppats av den nuvarande regeringen.

Samtidigt bedömer distriktsstyrelsen att motionens formulering om att stoppa alla företag som har en fällande dom mot sig är för bred. En sådan formulering riskerar att omfatta företag som begått mindre eller orelaterade överträdelser, men som inte kan klassas som oseriösa eller kriminella aktörer i välfärden. Det finns därmed en risk att rättssäkerheten urholkas och att åtgärderna blir oproportionerliga i förhållande till problemets art.

Mot bakgrund av att motionens förslag i denna del är för generellt formulerat och saknar tillräcklig rättslig precision, yrkar distriktsstyrelsen avslag på att-sats 19:4. Sammantaget anser distriktsstyrelsen att motionen är välgrundad i sin problembeskrivning och att kampen mot välfärds kriminalitet måste prioriteras högt. Genom att stärka det brottsförebyggande perspektivet i upphandlingar och säkerställa tydliga kontroll- och uppföljningsstrukturer inom befintliga ramar skapas bättre förutsättningar för att på allvar stoppa de kriminella strukturer som i dag tillåts utnyttja vår gemensamma välfärd.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att	bifalla att-sats 19:1
Att	anse att-sats 19:2 besvarad
Att	avslå att-sats 19:3-19:4

20. Begränsa uttaget av Rot- och Rutavdrag

Under många år har det funnits möjligheter att göra avdrag för arbetskostnader för vissa åtgärder i hemmet. Fördelningsprofilen är dock ganska tveksam – det är de som har stora ekonomiska marginaler som drar den största nyttan av systemet. Den som hyr sin bostad är dessutom helt utestängd från ROT-systemet.

Samtidigt är detta ett ganska dyrt system. 2024 kostade enbart ROT-avdraget över 12 miljarder kr, RUT några miljarder mindre. Det sägs att systemet minskar förekomsten av svarta jobb, men enligt andra uppgifter kostar varje nyskapat jobb miljoner kr per år.

Det är dags att se över systemet och i första hand att begränsa uttaget, genom att sänka taket för avdrag kraftigt. I första hand bör detta avse det dyra och ojämnt fördelade ROT-avdraget. En lämplig nivå att börja med vore ett tak på 10 000 kr för RUT och lika mycket för ROT per hushåll. Frigjorda ekonomiska resurser kan med fördel styras till ett produktionsstöd för prisvärda hyresrätter.

Jag yrkar på:

- 20:1 Att Socialdemokraterna i riksdagen driver frågan om en översyn av ROT- och RUT-systemet.
- 20:2 Att Distriktskongressen ställer sig bakom motionen och överlämnar den till länets s-riksdagsledamöter för att driva frågan om en översyn av ROT- och RUT-systemet i riksdagsgruppen.
- 20:3 Att Bodens Arbetsmarknadskommitté antar motionen och överlämnar den till distriktskongressen 2026

Bo Gillberg

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 20

Distriktsstyrelsen delar motionärens beskrivning av läget med behov av en begränsning av uttaget av Rot- och Rutavdrag. Det har nu funnits under ett antal år av avsikten när det infördes 2008 permanent efter några perioder av försök vara som en åtgärd för att långsiktigt och strukturellt minska svartarbetet och öka arbetsutbudet.

ROT-avdraget innebar en möjlighet till skattereduktion för reparationer, underhåll samt om- och tillbyggnader av småhus, bostadsrättslägenheter och ägarlägenheter. Men det finns tydliga socioekonomiska skillnader mellan vilka som kan använda sig av möjligheten till avdrag på de tjänster som omfattas av villkoren för att kunna göra avdrag på kostnaderna som uppstår vid köp av aktuella tjänster.

När det gäller RUT avdraget var den viktigaste anledningarna till reformen att man ville marginalisera den svarta marknaden för hushållsnära tjänster.

Det finns all anledning att inledningsvis se över vilka områden och tjänster som nyttjas och därefter ta ställning om det kan vara anledning till förändringar av Rut- och Rot- avdraget.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 20:1,

21. Avskaffa Rut- och Rot avdraget

Rut- och rot avdraget är en borglig reform, som har gjort det möjligt för rika personer att bli ännu mer välbärgade. Om en person anlitar ett företag som utför hushållsnära tjänster, som barnpassning eller hemtjänst, betalar staten 50 procent av arbetskostnaden. Vid ombyggnad, tillbyggnad eller renoveringar, får man rotavdrag och då betalar staten 50 procent av arbetskostnaden. Rut- och rotavdraget är ett bidrag som främst utnyttjas av höginkomsttagare. Avdragen nyttjas främst i kommuner som har hög medelinkomst, exempelvis Danderyd som har högst medelinkomst i Sverige. Allra minst nyttjas avdraget i kommuner med låg medelinkomst, som Haparanda där medelinkomsten är näst lägst i landet. Skatteverket betalade 2019 ut 15,6 miljarder i rut- och rotavdrag. Pengar som skattebetalarna har finansierat, som egentligen borde gå till vår välfärd. Skattepengar som borde gå till anställa flera undersköterskor, få fler förskoleplatser, få en bättre sjukvård och göra äldreomsorgen bättre. Det är tydligt att det finns många problem med rut- och rotavdraget. De ökar den ekonomiska ojämlikheten, omfördelar skatt på ett orättvist sätt och har otydliga regler. Därför bör det långsiktiga målet vara att avskaffa avdragen. Skattebetalarnas pengar bör gå till att stärka vår välfärd som gynnar hela befolkningen!

Jag yrkar på:

- 21:1 Att Socialdemokraterna Norrbotten verkar för att på sikt fasa ut Rot- och Rut-avdraget
- 21:2 Att Socialdemokraterna Norrbotten antar motionen som sig egna och skickar den vidare till Socialdemokraternas partikongress 2029

Erika Frank

Piteå AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 21

Distriktsstyrelsen delar motionärens beskrivning av läget med behov av en begränsning av uttaget av Rot- och Rutavdrag. Det har nu funnits under ett antal år av avsikten när det infördes 2008 permanent efter några perioder av försök vara som en åtgärd för att långsiktigt och strukturellt minska svartarbetet och öka arbetsutbudet.

ROT-avdraget innebar en möjlighet till skattereduktion för reparationer, underhåll samt om- och tillbyggnader av småhus, bostadsrättslägenheter och ägarlägenheter. Men det finns tydliga socioekonomiska skillnader mellan vilka som kan använda sig av möjligheten till avdrag på de tjänster som omfattas av villkoren för att kunna göra avdrag på kostnaderna som uppstår vid köp av aktuella tjänster.

När det gäller RUT avdraget var den viktigaste anledningen till reformen att man ville marginalisera den svarta marknaden för hushållsnära tjänster.

Det finns all anledning att inledningsvis se över vilka områden och tjänster som nyttjas och därefter ta ställning om det kan vara anledning till förändringar av Rut- och Rot- avdraget.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att avslå att-sats 21:1

22. Förstärka resebidrag för att söka jobb alternativt flyttbidrag

I Sverige är arbetslösheten rekordhög och många går arbetslösa med låga inkomster som följd. I norra delen av vårt land finns jobben men det är dyrt att resa för att söka dessa.

Får man anställning kanske man inte har råd att flytta.

Jag yrkar på:

22:1 Att man förstärker resebidraget för att söka jobb på orter där jobben finns.

22:2 Att man återinför flyttbidrag om man som arbetslös får en anställning och behöver flytta.

22:3 Att Distriktskongressen bifaller motionen.

Susanne Elghorn

Medlemsmötet 2025-12-07 ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 22

Distriktsstyrelsen delar motionärens problembeskrivning. Arbetslösheten är hög och slår särskilt hårt mot personer med små ekonomiska marginaler. För många arbetslösa är det inte bristen på vilja att arbeta som är hindret utan kostnaderna för att kunna ta sig till arbetsintervjuer, provanställningar eller introduktioner på annan ort. I norra Sverige finns samtidigt ett tydligt kompetens- och arbetskraftsbehov inom flera branscher, men avstånd och resekostnader blir i praktiken en tröskel som stänger ute arbetssökande från att ens kunna konkurrera om jobben.

Distriktsstyrelsen anser därför att ett förstärkt resebidrag för arbetssökande är en träffsaker och rättvis åtgärd. Den bidrar till att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden, stärker matchningen mellan lediga jobb och arbetssökande och minskar risken att arbetslöshet biter sig fast av rent ekonomiska skäl. När möjligheten att söka jobb blir beroende av privatekonomin riskerar arbetsmarknaden att bli mindre jämlik där de med resurser kan ta sig vidare, medan andra hålls kvar i arbetslöshet.

Distriktsstyrelsen bedömer också att ett återinfört flyttbidrag vid anställning är en viktig pusselbit för att fler faktiskt ska kunna ta arbete på annan ort. Att få en anställning är i sig inte alltid tillräckligt för att kunna flytta. Flytt, dubbel bosättning under en övergångstid, deposition/hyra och praktiska etableringskostnader kan bli oöverstigliga för den som varit arbetslös en längre tid. Konsekvensen blir att människor tackar nej till arbete inte för att de inte vill utan för att de inte har råd att säga ja. Ett flyttbidrag kan därmed fungera som en bro mellan arbetslöshet och varaktig etablering på arbetsmarknaden.

Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är åtgärder som underlättar snabbare etablering i arbete generellt kostnadseffektiva. Kortare tider i arbetslöshet minskar trycket på ersättningssystem och kommunala stödinsatser och stärker samtidigt individens egen försörjning, trygghet och framtidstro. För arbetsgivare innebär det bättre möjligheter att rekrytera, och för regioner med arbetskraftsbrist kan det bidra till att nödvändiga verksamheter och investeringar får rätt bemanning. Det gynnar i sin tur den regionala utvecklingen.

Distriktsstyrelsen vill även betona den fördelningspolitiska dimensionen. Arbetsmarknadspolitik måste vara utformad så att den är tillgänglig även för dem som har minst resurser. Om ekonomiska hinder gör att vissa grupper inte kan söka jobb eller ta anställning på annan ort, riskerar klyftorna att öka och arbetslösheten att bli mer långvarig. Förstärkt resebidrag och återinfört flyttbidrag är därför åtgärder som stärker principen om att arbete ska vara möjligt att ta oavsett var man bor och oavsett storleken på plånboken.

Sammantaget anser distriktsstyrelsen att motionens intentioner ligger väl i linje med målet om en mer fungerande och rättvis arbetsmarknad, särskilt i ett land med stora geografiska avstånd. Förslagen kan bidra till bättre matchning, minskad långtidsarbetslöshet och ökad rörlighet på arbetsmarknaden – utan att ansvaret vältras över på den enskilde arbetssökandes privatekonomi.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 22:1–22:2

23. Bevara den generella välfärdsmodellen- säg nej till kvalificering till socialförsäkringar.

Den svenska socialförsäkringssystemet omfattar idag i regel alla som bor eller arbetar i Sverige.

Socialförsäkringarna ska ge ekonomisk trygghet under livets olika skeden och innehåller försäkringar och bidrag till barnfamiljer, sjuka, personer med funktionsnedsättningar och äldre.

Tidö-regeringens utredning *En ny modell för kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för nyanlända och icke-medborgare* föreslår omfattande förändringar i den svenska välfärdsmodellen.

Tidöregeringen vill nu att bosättningsbaserade socialförsäkringar som exempelvis barnbidrag, sjukersättning, garantipension och bostadsbidrag blir arbetsbaserade för icke-medborgare och nyanlända och villkoras med att man bott i Sverige i minst 5 år eller tjänar över 38 000 kronor i månaden. Det innebär i praktiken att i en familj som bott i Sverige i 4 år och där den ena partnern arbetar som bussförare och den andre arbetar som undersköterska inte skulle kunna få ersättning för VAB om deras barn blir sjuk och behöver stanna hemma från förskolan. Konsekvensen av barnets sjukdom blir således att hela familjen blir fattigare. Men hade föräldrarna i stället varit två läkare med högre löner hade ersättning betalats.

Risken är överhängande att ekonomiska och sociala klyftor mellan inrikes- och utrikesfödda personer i Sverige ökar till följd av regeringens politik. Förslagen utgör ett principiellt steg bort från den generella välfärdsmodell som präglat det moderna Sverige. Att frågan om skälig levnadsnivå villkoras till förvärvsarbete, medborgarskap samt permanent och laglig bosättning är uttryck för en nyttobaserad människosyn och medför en snabb reformering av den svenska välfärds- och samhällsmodellen. Det kan vi socialdemokrater aldrig acceptera.

Jag yrkar på:

- 23:1 Att Socialdemokraterna i Norrbotten verkar för att säkerställa och upprätthålla en generell välfärdsmodell utan differentiering eller kvalificering baserat på individers vistelsetid i Sverige.

Sara Risberg, Älvsbyns AK

Medlemsmötet 2025-12-07 ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 23

Motionens intentioner ligger i linje med socialdemokratins grundläggande syn på en stark, generell och solidariskt finansierad välfärd. Vi Socialdemokrater verkar för en välfärdsmodell som bygger på generell tillgång, jämlikhet och sammanhållning, där rättigheter och skyldigheter går hand i hand.

Det är viktigt att konstatera att den svenska välfärdsmodellen redan idag innehåller olika former av kvalificering och differentiering, särskilt inom delar av socialförsäkringssystemet. Flera förmåner är kopplade till arbete, inkomst eller tidigare inbetalningar, medan andra är bosättningsbaserade.

Frågan om hur välfärden utformas och finansieras måste alltid ta hänsyn till långsiktighet, drivkrafter till arbete samt legitimiteten i systemen. Mot denna bakgrund bedöms motionen som besvarad.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att anse att-sats 23:1 för besvarad

24. Införande av rätt till ledighet för att hälsa på sina gamla föräldrar som är äldre än 85 år (VAF)

Befolkning i Sverige som blir äldre än 85 år ökar från år till år. Många av dem bor kvar hemma. Många kommuner vill dessutom att de äldre skall bo hemma så länge som möjligt. En anledning till detta är dels att det är ont om platser på äldreboende, dels att det blir billigare för kommuner. Resultat blir att många äldre känner sig ensamma i sitt eget hem. Det vore önskvärt att deras anhöriga hälsar på dem ofta i och med det. Som det är nu, om man inte har semesterdagar kvar, kan inte en arbetande vuxenperson tar ledighet från jobbet för att hälsa på sina gamla föräldrar. För att möjliggöra detta bör Socialdemokraterna därför

arbeta för att införa rätt till ledighet för att hälsa på sina föräldrar som är äldre än 85 år (VAF).

Jag yrkar på:

- 24:1 Att uppmana riksdagsledamöter för Socialdemokraterna i Norrbotten att samarbeta med de berörda utskott i riksdagen för att lämna förslag till riksdagen om införande av rätt till ledighet för att hälsa på sina gamla föräldrar som är äldre än 85 år (VAF)
- 24:2 Att Arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar den till distriktsårskongressen

Ruschadaporn Lindmark, Arvidsjaur

Arvidsjaur AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 24

Distriktsstyrelsen är helt överens med motionären att av de stora utmaningarna är allt fler äldres ensamhet. Vi har generellt en väldigt positiv utveckling där vi lever betydligt längre, får förmånen att vara friska och många gånger leva ett gott liv, fram till de sista åren i livet.

Det finns många områden där det skulle vara både angeläget och önskvärt att vi använder våra gemensamma resurser för att möjliggöra ett gott liv. Men vi ser tyvärr i stället ett samhälle som drar sig undan och prioriterar skattesänkningar för de med redan god ekonomisk situation. Vi får ett samhälle där vi inte ens har möjlighet att trygga de mest grundläggande behoven varför införandet av ett VAF idag inte är en prioriterad reform.

Vi bedömer det också angeläget att skilja mellan perspektiven att hälsa på sina äldre föräldrar och att vårda våra anhöriga, vilket samhället redan har möjliggjort utifrån behov och möjligheter.

Att vårda en förälder i Sverige är en frivillig insats utan lagstadgad skyldighet för barn (undantag finns för makar), men genom stöd från kommunen (hemtjänst, anhörigkonsulent, bidrag) och Försäkringskassan (närståendepenning vid svår sjukdom).

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att avslå att-sats 24:1

Industri och naturtillgångar

25. Motion om tillskapande av en ekonomisk resurs för miljöåtgärd efter exploatering

I Norrälän finns naturtillgångar som mineraler av stort intresse för skiftande teknik. De företag söker rättigheter att exploatera mark kan sannolikt komma att bara lämna marken när man hämtat det man avsett. För kommande generationer är det rimligt att marken återställs till något av sin ursprungliga form, liksom det i miljöbalken anges att den som orsakar förstörelse av vattendrag ska åtgärda och bära dess kostnad.

När olika intressenter beviljas utföra aktiviteter i våra marker, bör vi förbereda oss på att den som brutit mark inte alltid finns kvar för att ta sitt ekonomiska ansvar att åtgärda skador i miljön. För att något lindra den skada som utvinning av mineraler innebär, bör en ekonomisk garant tillskapas för att återställa miljön.

Jag yrkar på:

- 25:1 Att Socialdemokraterna i Norrbotten verkar för att staten tillskapar en ekonomisk resurs för att möjliggöra att mark och miljö återställs efter att man brutit och exploaterat mark.
- 25:2 Att företag som beviljas att bryta mark i jakt på mineraler av olika slag, åläggs att betala in till den ekonomiska resursen inför och under bedrivande av aktiviteten.
- 25:3 Att den ekonomiska resursen säkerställs innan exploatering sker.

Gunilla Rova, SSTS Boden, Norrbotten

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 25

Vi delar motionärens grundläggande ambition om att natur- och miljöskador till följd av exploatering ska förebyggas och åtgärdas, samt att ansvaret för detta ska bäras av den som orsakar skadan. Principen om att förorenaren betalar är en bärande del av både svensk miljölagstiftning och Socialdemokraternas politik.

Redan i dag finns i miljöbalken krav på efterbehandling och ekonomisk säkerhet vid miljöfarlig verksamhet, inklusive gruv- och mineralutvinning. Dessa regler innebär att verksamhetsutövare kan åläggas att ställa ekonomiska garantier för återställande av mark och miljö innan exploatering påbörjas. Vidare har Socialdemokraternas partikongresser vid upprepade tillfällen beslutat att stärka miljöansvaret vid exploatering av naturresurser samt att säkerställa att företag tar fullt ansvar för de miljökonsekvenser deras verksamhet medför.

Vi har också verkat för skärpta krav på tillståndsprövning, tillsyn och efterbehandling inom ramen för befintligt regelverk, samt för att staten ska ha ett tydligt ansvar för att lagstiftningen efterlevs. Frågan om ekonomiska säkerheter och ansvar vid gruv- och mineralverksamhet är därmed redan föremål för politiskt arbete och omfattas av fattade beslut.

Mot denna bakgrund bedöms motionens intentioner vara tillgodosedda genom gällande lagstiftning och Socialdemokraternas tidigare ställningstaganden.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att anse att-sats 25:1-25:3 besvarad.

26. Nyttjande av våra naturtillgångar

I Sverige idag nyttjas många av våra naturtillgångar så som vattenkraft, vindkraft, skog och gruvor både av svenska och utländska företag. Regionerna där naturtillgångarna finns får sällan eller någon kompensation. När naturtillgångarna tagit slut lämnas regionen åt sitt öde och möjligheten till överlevnad upphör och i värsta fall med framtida miljöproblem. Den lokala regionen borde därför kompenseras på både lång och kort sikt med exempelvis ekonomiska ersättningar, infrastrukturella åtgärder, garantier om miljöåterställning mm.

Jag yrkar på:

- 26:1 Att Socialdemokraterna i Norrbotten verkar för att staten ställer motkrav i form av exempelvis lokala samhällsinvesteringar.
- 26:2 Att Bodens Arbetarekommun antar motionen som sin egen och överlämnar den till distriktskongressen.
- 26:3 Att Distriktskongressen uppdrar till Norrbänk att driva frågan i Socialdemokraternas riksdagsgrupp om att vid nyttjande av naturtillgångar skall krav ställas om regionala kompensationer på kort och lång sikt.

Lars Johansson, Södra S-förening, Boden

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 26

Vi delar motionärens uppfattning att nyttjandet av Sveriges naturtillgångar måste ske på ett sätt som bidrar till hållbar utveckling, långsiktig regional tillväxt och lokal samhällsnytta. Naturresurser som vattenkraft, vindkraft, skog och mineraler är strategiskt viktiga för Sveriges klimatomställning, industriella utveckling och energiförsörjning, men deras användning innebär också påfrestningar för de lokala samhällen där verksamheten bedrivs.

Socialdemokraternas kongress har slagit fast att klimatomställningen och industrins utveckling ska vara rättvis och förankrad i hela landet. Det innebär att staten behöver ta ett

tydligare ansvar för att säkerställa att investeringar i naturresursbaserad verksamhet också bidrar till lokala arbetstillfällen, infrastruktur, bostadsbyggande och samhällsservice. Partiet har därför betonat vikten av statliga styrmedel, villkor i tillståndprocesser och krav på samhällsinvesteringar, snarare än särskilda skatter.

Att ställa motkrav vid exploatering av naturtillgångar – exempelvis i form av lokala samhällsinvesteringar, infrastruktursatsningar och tydliga garantier för miljöåterställning – ligger väl i linje med Socialdemokraternas politik om att kombinera industriell utveckling med social och regional rättvisa. En sådan inriktning stärker den lokala acceptansen, bidrar till långsiktig hållbarhet och säkerställer att omställningen kommer hela samhället till del.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 26:1

27. Gruvnäringen och andra naturtillgångar i norr genererar mycket pengar till staten

De som arbetar i gruvorna är ofta arbetspendlare och många miljoner i skatteintäkter försvinner från gruvsamhällena och hamnar i andra kommuner runt om i landet. Samtidigt är bolagsskatten helt statlig sen 40 år tillbaka i tiden och följden blir att kommunerna inte får ta del av gruvornas vinst. Arbetslösheten i norr är som lägst runt 2 %, genomsnittet i Sverige ligger på 8,7 %.

Många kommuner i norra Sverige har stora ekonomiska problem främst med att få en fungerande välfärd och bostadsbristen är stor. Många i norra Sverige efterfrågar liknande regler som i Norge Finland eller Kanada.

I Finland så går 60 % av gruvskatten till kommunen där gruvan finns. Syftet med skatten är att gruvmineralerna ej är förnybara, naturvärden som försvinner.

Vi yrkar på:

- 27:1 Att fördelningen av bolagsskatten ska ses över.
- 27:2 Att bolagsskatten ska ge alla kommuner som har gruvnäring, vatten- och vindkraft del av de vinster som genereras.
- 27:3 Att motionen skickas till AK i Kalix samt att den skickas vidare till distriktskongressen 2026 för vidarebefordran till "Norrbottensbänken".

Anette Wernersson, Dan Brännmark

Socialdemokraterna Kalix

Kalix Ak beslutade att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 27

Vi delar motionärernas starka engagemang för att stärka de ekonomiska förutsättningarna i kommuner där gruvnäring, vattenkraft och vindkraft bedrivs. Det är odiskutabelt att dessa näringar genererar stora värden för Sverige som helhet, samtidigt som de innebär påfrestningar lokalt i form av miljöingrepp, bostadsbrist, infrastrukturbehov och ökade krav på välfärden. De problem som lyfts kring arbetspendling, skattebasens utflöde och kommunernas begränsade ekonomiska handlingsutrymme är väl kända och reella.

Vi delar motionärens syn på att värden från utvinning av exempelvis gruvor och mineralutvinning borde komma lokalsamhället till del men när det gäller att se över fördelningen av bolagsskatten, har Socialdemokraterna vid upprepade kongressbeslut slagit fast principen om att bolagsskatten ska vara statlig och ingå i ett nationellt, sammanhållet skattesystem. Syftet är att säkerställa likvärdiga villkor för företagande i hela landet samt att möjliggöra en solidarisk omfördelning mellan regioner. En förändrad fördelning av bolagsskatten riskerar att skapa betydande skillnader mellan kommuner med olika näringsstruktur och därmed försvaga den gemensamma finansieringen av välfärden.

Vad gäller att föreslaget att kommuner med gruvnäring, vatten- och vindkraft ska få en direkt andel av vinsterna genom bolagsskatten, har partiet konsekvent valt en annan väg. Socialdemokraterna har inte ställt sig bakom förslag om särskilda kommunala andelar av bolagsskatt eller införande av särskilda naturresursskatter på lokal nivå. Skälet är att sådana lösningar riskerar att snedvrider konkurrensen, försvåra långsiktiga investeringar och leda till ökade regionala klyftor, även om de på kort sikt kan stärka enskilda kommuners ekonomi.

I stället har partiet på kongressen 2025 beslutat att lokalsamhällen ska få mer del av det värden som uppstår när naturresurs utvinns. Samtidigt har Socialdemokraterna tydliggjort statens ansvar för att de värden som skapas ska komma berörda regioner till del genom generella statsbidrag, riktade satsningar på infrastruktur och bostadsbyggande, aktiv regionalpolitik samt genom krav på företag att ta ansvar för miljö, arbetsvillkor och lokal samhällsutveckling.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att anse att-sats 27:1-27:2 besvarad

Utbildning för ökad kunskap och innovation

28. Nu bygger vi framtidens folkhem! Dags att utveckla LTU!

Framtidens finns i Norrbotten, det är här vi vill att folk ska leva. För att hela Norrbottens ska leva och växa måste den regionala kompetensförsörjningen säkras. Ett sätt att göra detta är att utöka utbudet av program på Luleå tekniska universitet. På så sätt kan vi få fler att flytta till Norrbotten, få fler att stanna kvar och säkra kompetensförsörjningen.

LTU är länets enda universitet med främst många tekniska utbildningar. Men idag finns det alldeles för få linjer utanför det tekniska området. Norrbotten behöver ha fler kulturella utbildningar och utbildningar inom vården. Nyligen öppnades psykologprogrammet på LTU, en bra början men fler utbildningar behövs, särskilt fler som leder till en yrkesexamen, såsom läkarprogrammet.

En utökning av LTUs utbildningar stärker inte bara kompetensförsörjningen i länet, det kommer även skapa ett mer jämställt universitet. En breddning av utbildningar skapar förutsättningar för fler att söka. Alla ska kunna välja att plugga på Luleå tekniska universitet oavsett vilket intresse man har. De som bor i länet ska heller inte behöva flytta från länet för att utbilda sig till sitt drömyrke. Om man genomför sin utbildning i länet finns det även en stor chans att man stannar kvar i länet efter examen när det finns jobb.

Jag yrkar på:

- 28:1 Att Socialdemokraterna i Norrbotten verkar för att utöka utbudet av program på Luleå Tekniska universitet
- 28:2 Att Boden Arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar motionen till Socialdemokraterna i Norrbottens distriktsårskongress
- 28:3 Att Socialdemokraterna i Norrbotten antar motionen som sin egen

Elina Eriksson, SSU-Boden

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 28

Distriktsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att Luleå tekniska universitet (LTU) spelar en avgörande roll för länets utveckling, kompetensförsörjning och attraktivitet. Ett breddat och utvecklat utbildningsutbud är centralt för att möta både arbetsmarknadens framtida behov och människors möjlighet till utbildning och livslångt lärande – i hela Norrbotten.

Den gröna omställningen, den tekniska utvecklingen och välfärdens kompetensbehov ställer ökade krav på tillgången till högre utbildning och forskning. Genom att verka för ett utökat programutbud vid LTU kan fler ges möjlighet att studera i regionen, samtidigt som näringsliv och offentlig sektor får bättre förutsättningar att rekrytera rätt kompetens.

Socialdemokraterna i Norrbotten ska därför fortsatt och aktivt verka gentemot regeringen och ansvariga myndigheter för att stärka LTU:s förutsättningar, inklusive ökade resurser och möjligheter att utveckla och etablera nya utbildningsprogram som svarar mot regionala och nationella behov.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 28:1

29. Höjt CSN för Framtidens folkhem

Den ekonomiska krisen slår mot alla i vårt samhälle. Familjer går på knäna medan allt blir dyrare. Det går inte att undgå att detta även drabbar barn och unga i vårt land. Klyftorna ökar och ungas ekonomi måste tas i hänsyn. Barn- och studiebidraget är idag en inkomstkälla som unga har. Sist detta bidrag höjdes var 2018 från 1050 kr till 1250kr. Alla vet att inflationen har stigit rejält sedan denna siffra sattes. Idag föreslår Socialdemokraterna en höjning av barn- och studiebidraget med 200kr, men detta kommer inte räcka för att unga ska kunna leva ett meningsfullt liv. Hade bidragen följt med inflationen hade siffran legat på ca 1600 kr och då räknar man inte med en höjning. Vi behöver inflation anpassa och höja barn- och studiebidraget för att framtidens folkhem behöver en rättvis fritid för våra unga.

Jag yrkar på:

- 29:1 Att Socialdemokraterna verkar för ett höjt barn och studiebidrag till 2000kr
- 29:2 Att Bodens arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar motionen till distriktsårskongressen
- 29:3 Att Socialdemokraterna i Norrbotten antar motionen

Elina Eriksson SSU-Boden

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 29

Precis som motionärerna påpekar har det varit flera år under den gångna mandatperioden som inneburit hög inflation. Det har gjort svenskarna relativt sett fattigare och över 10 års reallöneökningar åts upp av inflationsåren. Särskilt utsatta är just barnfamiljer både för att de har större utgifter än hushåll utan barn och för att flera av de stöd som finns i den ekonomiska familjepolitiken, till skillnad från många andra förmåner i socialförsäkringssystemen, inte räknas upp med inflationen. Sverige är det enda landet i Norden som inte höjt barnbidraget under dessa år. Högerregeringen har i stället prioriterat att sänka skatten riktat till de som har de allra högsta inkomsterna.

Studiebidraget är en del av studiehjälpen som även omfattar till exempel stödet till inackordering som finns för elever som går i skolor långt ifrån föräldrahemmet, specifikt friskolor eftersom inackordering i kommunala skolor långtifrån hemorten betalas av hemkommunen. Inte heller det statliga stödet till inackordering har räknats upp på många år.

Vi socialdemokrater har under mandatperioden återkommande lagt förslag i riksdagen om att höja barnbidrag och studiebidrag på olika sätt, senast i vår budgetmotion för 2026 förslög vi, som motionärerna skriver en höjning, om 200 kr. Att höja barn- och studiebidragen är en viktig åtgärd. Partikongressen i maj 2025 slog fast följande:

”För att stärka barnfamiljerna ska en översyn göras över hela familjepolitiken. Vi vill höja barnbidragen och förstärka bostadsbidraget permanent. Även andra delar av familjepolitiken

behöver ses över för att säkerställa barns rättigheter och att utsatta hushållsekonomiska standard inte urholkas. Däribland flerbarnstilläggets och snabbhetspremiens funktion, hur stödet till ensamstående föräldrar kan förbättras, hur föräldraförsäkringen blir mer jämställd och individualiserad samt hur vardagen för familjer med barn som har sjukdom eller funktionsnedsättning kan underlättas.”

Distriktsstyrelsen, liksom partikongressen, delar alltså motionärens ambition att höja barn och studiebidraget. Att binda oss vid en exakt nivå i ett beslut på kongressen låter sig dock inte göras. Därmed bör motionen avslås.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att avslå att-sats 29:1

30. Nu bygger vi Framtidens folkhem! Dags för fler ungdomsgårdar och motorgårdar.

Det finns stora skillnader mellan att vara ung i Norrbotten och i resten av Sverige. Här har vi stora avstånd och glest befolkade kommuner. Men precis som alla andra vill unga i Norrbotten träffas, umgås och ha roligt tillsammans. Tyvärr är denna möjlighet begränsad.

Unga har inget annat val än att träffas med eporna på en parkering. Har du däremot inte tillgång till en epa eller har andra fritidsintressen så riskerar du som ung att fastna hemma. För någon alternativ plats finns inte. Därför behöver vi se till att alla unga ska kunna ha en trygg plats där de kan träffas och ha roligt. En ungdomsgård kan säkerställa att ungdomar både får ett socialt och ett tryggt sammanhang.

Samtidigt är många unga i Norrbotten motorintresserade och detta intresse behöver tas på allvar. Många vuxna klagar ofta på epor och speciellt ljudnivån och nedskräpningen epaträffar kan skapa. En motorgård är en plats där unga motorintresserade kan träffas, skruva i bilen och lyssna på musik. Allt på en förbestämd plats där vi kan se till att inga boende i närheten blir störda.

Det är dags att ta ungas fritid på allvar. Vi ska ha en möjlighet till ett meningsfullt liv, oavsett ålder. Därför behöver vi en ungdomsgård och en motorgård i varje kommun i Norrbotten.

Jag yrkar på:

30:1	Att Socialdemokraterna verkar för att varje kommun i Norrbotten ska ha en ungdomsgård
30:2	Att Socialdemokraterna verkar för att varje kommun i Norrbotten ska ha en motorgård
30:3	Att Bodens Arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar motionen till Socialdemokraterna Norrbottens distriktskongress
30:4	Att Socialdemokraterna i Norrbotten antar motionen som sin egen

Elina Eriksson, SSU-Boden

Bodens AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 30

Distriktsstyrelsen delar motionärens mycket tydliga beskrivning om hur viktigt det är med mötesplatser för människor, inte minst för unga människor att bilda vänskaper tidigt i livet.

Att se vårt samhälles unga hitta glädje eller stöttning på en trygg plats är något vi önskar alla ha tillgång till. Det kan mycket väl vara på just en ungdomsgård eller motorgård, kanske på en kulturskola eller annan fritidsaktivitet som detta uppstår. Det ser olika ut i olika delar av landet och kommunerna hur dessa mötesplatser är uppbyggda, om de bedrivs under kommunens ansvar eller om det är en eller flera föreningar som driver ortens ungdomsgård eller annan öppen verksamhet.

Vi menar att just att-satserna i denna motion är något som blir en fråga på kommunal nivå och svårt för oss att slå fast att varje kommun ska ha precis en ungdomsgård och en motorgård då det ser olika ut.

När vi träffas på distriktsårskongressen så kommer vi vara politiska företrädare från hela länet samlade. Här finns en styrka att ta nytta av hemma i våra arbetarekommuner för att lyfta det intresset och behovet som finns just där. Om det så är en motorgård eller replokal som saknas på orten eller vid helt andra frågor så är vi många kan erbjuda att skapa tid för att diskutera intressefrågor och erbjuda mentorskap.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att avslå att-sats 30:1-30:2

31. Avskaffa fribeloppet under Sommaren

Fribeloppet anger den gräns för hur stora inkomster en student kan ha samtidigt som hen studerar och får CSN. Under juni och juli månad får studenter i regel inte studiemedel. Studenter får endast studiemedel under dessa månader om de läser sommarkurser. Eftersom studiemedel inte betalas ut under dessa månader, bör inte heller de inkomster som studenten tjänar räknas in i fribeloppet.

Jag yrkar på:

- 31:1 Att Socialdemokraterna Norrbotten verkar för att avskaffa fribeloppet under juni och juli månad
- 31:2 Att Socialdemokraterna Norrbotten antar motionen som sig egna och skickar den vidare till Socialdemokraternas partikongress 2029

Erika Frank

Piteå AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 31

Rätten till studiemedel begränsas om den studerande uppnår en viss inkomst under den tid då de har studiemedel. Den inkomstnivå vid vilken avräkningen av studiemedel börjar kallas för fribelopp. Fribeloppet beräknas per kalenderhalvår och står i relation till studiernas omfattning. Fribeloppet finns för att det ökar genomströmningen. Flera vetenskapliga studier har konstaterat att omfattande arbete parallellt med studierna ökar genomströmningstiden. För att upprätthålla en bra genomströmning behövs ett fribelopp som begränsar incitamenten att arbeta parallellt med studierna. Ett annat skäl för fribeloppet är att studiemedel är bidrag och genom statens försorg mycket förmånliga lån. Det finns ingen anledning att studerande med stora inkomster av till exempel näringsverksamhet eller kapital ska vara berättigade till detta. Studenter i akademien har oftast läsåret uppdelat på 22 studieveckor på våren och 18 studieveckor på hösten. För en heltidsstuderande är fribeloppet 2026, 114 676 kr per halvår (januari-juni, juli-december). Vilket motsvarar ca 19 100 kr/månad (inkomst före skatt).

Regeringen Löfven tillsatte 2017 utredningen ”Studiemedel för effektiva studier” som lämnade sitt slutbetänkande 2018 (SOU 2018:). Utredningen hade i uppdrag att utreda möjligheterna att slopa fribeloppet under feriemånaderna, precis som motionären föreslår. Utredningen konstaterar att det skulle kräva stor administration och förordar i stället en lösning som innebär att fribeloppet ska differentieras mellan kalenderhalvåren eftersom studenter som sommarjobbar oftast får sin lön i efterskott och alltså har intäkterna av sommarens arbete under det andra kalenderhalvåret. Distriktsstyrelsen förstår motionärens motiv men ser ingen anledning att införa mer generösa regler för fribeloppet än vad som nu gäller.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att avslå att-sats 31:1

Infrastruktur

32. Motion ang. Produktionsfaktorskatt (PROMS)

Om införandet av en produktionsfaktorskatt i takt med ökad automatisering

Samhället står inför en snabb teknologisk omvandling. Digitalisering, robotisering och artificiell intelligens förändrar arbetsmarknaden i grunden. Många arbetsuppgifter som tidigare utförts av människor tas nu över i allt snabbare takt av maskiner, algoritmer och automatiserade system.

Denna utveckling innebär stora möjligheter till ökad produktivitet och ekonomisk tillväxt, men också betydande utmaningar för vårt skattesystem. I dag bygger stora delar av statens skatteintäkter på beskattning av arbete – genom inkomstskatter och arbetsgivaravgifter. När

andelen mänskligt arbete minskar riskerar därför skattebasen att urholkas, vilket hotar finansieringen av välfärden.

För att möta denna utveckling behövs en bredare och mer framtidssäker skattebas. En produktionsfaktorskatt skulle kunna vara en sådan lösning. Genom att beskatta produktionen som helhet – inte bara arbetsinsatsen – kan staten säkra intäkter även i ett samhälle där maskiner utför en allt större del av arbetet. En konsekvens till detta skulle kunna vara att vi delvis eller helt tar bort skatten på arbete.

En produktionsfaktorskatt kan utformas på flera sätt, till exempel genom:

- beskattning av kapital och automatiserad produktion,
- en differentierad bolagsskatt som tar hänsyn till graden av automatisering,
- eller en resursbaserad skatt som speglar användningen av energi, mark och råvaror.

Syftet är inte att bromsa teknisk utveckling, utan att skapa rättvisa och hållbara spelregler. Skattesystemet ska inte straffa mänskligt arbete och gynna kapitalbaserad produktion på ett sätt som snedvrider konkurrensen eller ökar klyftorna i samhället.

Genom att utreda införandet av en produktionsfaktorskatt kan Sverige ta ett steg mot ett skattesystem som är anpassat för framtidens ekonomi — där teknologisk utveckling, rättvisa och välfärdens finansiering går hand i hand.

Jag yrkar på:

- 32:1 Att Socialdemokraterna utreder möjligheten att införa ”proms”
- 32:2 Att Piteå Södra socialdemokratiska förening ställer sig bakom denna motion och skickar den vidare Piteå arbetarekommun
- 32:3 Att Piteå Arbetarekommun antar motionen och skickar den till Norrbottens partidistriktkongress
- 32:4 Att Norrbottenspartidistriktskongress antar motionen till Socialdemokraternas partikongress
- Att: Socialdemokraternas partikongress antar motionen

Stefan Alenius

Piteå AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 32

Vi i distriktsstyrelsen vill tacka motionären för en väldigt innovativ motion som utmanar den traditionella beskattningen.

Motionären tänker sig att vi ska utreda möjligheten att införa en produktionsfaktorskatt som ska beskatta produktionen som helhet, inte bara arbetsinsatsen.

Svagheten i förslaget är dels att vi via mervärdesskatten redan beskattar värdehöjningen av produkten/tjänsten i respektive led, dels att det enligt förslaget endast torde vara lämpligt på delar av näringslivet, d v s främst tillverkande företag och företag som använder våra naturresurser.

Exempelvis ett tjänsteföretag torde inte påverkas av ett införande av PROMS i någon större utsträckning.

Det vore också en helt unik skatt som skulle riskera att försämra svenska företags konkurrenskraft inom det segment av företag som främst skulle omfattas av PROMS.

Även om tanken med motionen är spännande och innovativ, anser vi inte att tiden är mogen för att utreda PROMS och föreslår sålunda att motionen avslås.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att avslå att-sats 32:1

33. Motion ang. hastighetsbegränsare för utländska tunga fordon

För ökad trafiksäkerhet och rättvis konkurrens

Bakgrund

I Sverige är alla tunga lastbilar skyldiga att vara utrustade med hastighetsbegränsare, vanligtvis inställda på högst 90 km/h. Det är en viktig åtgärd som bidrar till ökad trafiksäkerhet, minskade utsläpp och en mer hållbar transportsektor.

Trots detta ser vi att många utländska lastbilar som kör på svenska vägar inte följer samma regler i praktiken. Detta leder till att utländska åkerier kan köra snabbare än svenska – vilket skapar både säkerhetsrisker och oschyssta konkurrensvillkor.

Problem

- Trafiksäkerheten: Tyngre fordon som kör i högre hastigheter utgör en ökad risk för allvarliga olyckor.
- Rättvis konkurrens: Svenska åkerier följer lagar och regler, medan vissa utländska aktörer kan ta genvägar genom att köra snabbare och billigare. Det snedvrider konkurrensen.
- Miljö och klimat: Högre hastigheter innebär ökad bränsleförbrukning och därmed större utsläpp av koldioxid och partiklar.

Motivering

Samma regler ska gälla för alla som kör på våra vägar – oavsett vilket land man kommer ifrån. Det handlar om trafiksäkerhet, schyssta villkor och klimathänsyn.

Genom att säkerställa att även utländska tunga fordon har fungerande hastighetsbegränsare stärker vi både tryggheten för trafikanter och konkurrensen för svenska åkerier som följer lagen.

Jag yrkar på:

- 33:1 Att Socialdemokraterna inom ramen för EU-samarbetet driver på för gemensamma regler och effektiva kontrollsystem av hastighetsbegränsare för alla tunga fordon som trafikerar unionens vägar.
- 33:2 Att svenska myndigheter ges tydliga befogenheter och resurser för att kunna stoppa, bötfälla och vid behov ta fordon ur trafik när manipulerad utrustning upptäcks
- 33:3 Att Piteå Södra socialdemokratiska förening ställer sig bakom denna motion och skickar den vidare Piteå arbetarekommun
- 33:4 Att Piteå Arbetarekommun antar motionen och skickar den till Norrbottens partidistriktkongress
- 33:5 Att Norrbottenspartidistriktskongress antar motionen till Socialdemokraternas partikongress
- 33:6 Att Socialdemokraternas partikongress antar motionen

Stefan Alenius

Piteå AK beslutar att bifalla motionen i sin helhet.

Distriktsstyrelsens utlåtande över motion 33

Distriktsstyrelsen delar motionärens problembeskrivning gällande bristen på krav för utländska tunga fordon. I Sverige kör vi med schyssta villkor och sund konkurrens där de transportpolitiska målen ska fortsatt gälla. Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomisk effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa. Dessa mål skall gälla och att hastighetsbegränsare ska omfatta även utländska tunga fordon är en viktig del i dessa.

Detta yrkande från motionären är också en viktig del i måluppfyllelsen gällande Agenda 2030 med bland annat följande delmål:

- Halvera antalet dödsfall och skador i vägtrafikolyckor i världen
- Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer

- Transportförsörjningen måste bli samhällsekonomiskt effektiv

Här är en sund konkurrens på lika villkor viktig och de effekter som orsakar externa kostnader för transport omfattar buller, luftföroreningar, föroreningar i mark och vatten, utsläpp av växthusgaser för att nämna några.

Därtill har många vägarna som sin arbetsplats- transportsektorn, räddningstjänst, ambulans, hemtjänst och kollektivtrafik. De kör dag som natt, året runt, i alla väder och ofta på vägar som är i dåligt skick och bristfälligt upplysta. Trygga och säkra vägar är därför en förutsättning för en god arbetsmiljö och givetvis spelar hastigheterna längs dem en betydande roll.

Sverige har internationellt setts som ett föregångsland i trafiksäkerhetsarbetet och den S-ledda regeringen beslutade år 2020 om ett nytt etappmål till 2030 som innebär en halvering av antalet döda och en minskning av antalet allvarligt skadade med minst 25%.

Det systematiska och förebyggande arbetet med förbättrad fordonssäkerhet, bättre infrastruktur och effektiv trafikövervakning måste därför fortsätta och utvecklas där regler bör gälla lika i Sverige och EU.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta

Att bifalla att-sats 33:1-33:2

DÅK
2026

§15.1 – §15.3
Distrikstyrelsens förslag
Valmanifest
Positionspapper

Socialdemokraterna
Norrbotten

§15. Distriktsstyrelsens förslag

15.1 Valmanifest

Ett tryggt och jämlikt Norrbotten

5 Ett starkt samhälle utgår från grundprincipen om alla människors lika värde. Oavsett din bakgrund, var du bor eller i vilket skede i livet du befinner dig ska samhället finnas där för dig. Det är genom solidarisk omfördelning vi kan skapa jämlika förutsättningar för alla människor att vara fria att blomstra och leva sina bästa liv.

10 Vi vet att vi i Norrbotten har mer extrema förutsättningar att lyckas med detta. Vi bor glest i Sveriges till ytan största län och vi har en, i förhållande till riket, äldre befolkning. Detta ställer krav på oss att i både kommunerna, regionen och på riksplan driva en politik där vi säkrar att samhällets resurser kommer alla till dels och används på bästa möjliga sätt.

15 Norrbottningars arbete har byggt detta land och skapat Sveriges välstånd. Det behöver märkas i rikspolitiken, där de senaste fyra åren av högerregering inneburit raka motsatsen – med en passiv politik som främst inneburit ökade klyftor mellan människor och skattesänkningar för de som redan har det bäst ställt.

Vi socialdemokrater i Norrbotten har en rad idéer på hur samhällets gemensamma resurser kan användas för att möta framtidens utmaningar i stället för att lägga på skattesänkningar för de rika. I ett starkt samhälle, och ett starkt Norrbotten, fördelas medel efter behov och skapar trygghet och frihet för alla.

20 Velfärd, trygghet och säkerhet

Vi socialdemokrater tror på en velfärd som är tillgänglig för människor, fullt finansierad och rättvist fördelad. Idag ser vi att högerregeringens privatiseringar, skattesänkningar och marknadsexperiment har tillåtit försvaga den svenska velfärden och många av samhällets skyddsnet.

25 I stora delar av landet tar nu den grövsta kriminaliteten sig nya uttryck – här behöver vi bemöta den innan den breder ut sig, framför allt med tidiga insatser för unga men också med åtgärder när kriminaliteten är ett faktum.

30 När ojämlikheten ökar växer också otryggheten. Skillnader i skolresultat, psykiskt mående och tillgång till sysselsättning är förödande för individen och en förlust för samhället. En politik som lägger krutet på förebyggande insatser är avgörande för att minska risken för att dessa problem inte i senare skede ska leda till social utsatthet eller kriminalitet. Därför börjar kampen mot brottslighet och utsatthet inte i rättssalen. Den börjar i förskolan, i klassrummet och i en fungerande elevhälsa. Det förebyggande arbetet och skyddet för barn och unga vill vi stärka och utveckla i nära samarbete mellan länets kommuner och regionen.

- 35 Missbruk och beroendeproblematik är en annan riskfaktor för både våldsbrott och social utsatthet. Förebyggande arbete, tillgänglig beroendevård och partnerskap med civilsamhället räddar liv och är dessutom mer effektivt än sena och kostsamma insatser.

- Arbetet mot våld i nära relationer behöver ges långsiktiga förutsättningar. Kvinno- och tjejjourerna är oerhört viktiga som komplement till det offentliga. Tillsammans utgör dessa samhällens skyddsnet och behöver finnas tillgängliga för fler i Norrbotten.
- 40

- Människor ska veta att hjälp finns att få inom rimlig tid, även i län med långa avstånd. Polisen behöver få förutsättningar att ha kortare inställelsetider till fler samhällen i Norrbotten. Med stora samhällsförändringar ökar risken för arbetslivskriminalitet, som människoutnyttjande och osund konkurrens. Det krävs myndighetssamverkan och ett omfattande arbete för att stävja den.
- 45

- Krig och konflikter pågår i vår omvärld och säkerhetsläget i Europa är allvarligare än på länge. Norrbottens geografiska läge och som en del av Arktis gör att vårt län har en särskild strategisk betydelse. Det ställer krav på beredskap, samarbete och ansvarstagande. Totalförsvaret behöver stärkas och samarbetet med Finland och övriga Norden fördjupas, bland annat genom ett nytt regemente i Kiruna.
- 50

- Livsmedelsproduktionen är strategiskt viktig – för arbetstillfällen, för landsbygdens utveckling och för vårt civila försvar. Vi behöver därför ta steg mot ökad självförsörjning. Initiativ som stärker lokal livsmedelsproduktion ska uppmuntras. Lantbruk, jakt, fiske och självhushållning är viktiga delar av länets försörjningsförmåga.

- 55 **Socialdemokraterna i Norrbotten ska under perioden 2026–2030 verka för att**

- Vinstjakten i välfärden stoppas
 - Att kvinno- och tjejjourer stärks och blir mer tillgängliga i hela länet
 - Polisens inställelsetider i länet blir kortare
 - Att staten tar större ansvar för finansieringen av välfärden i hela landet
- 60
- Att Sveriges försvarsförmåga stärks genom utvecklad verksamhet i Norrbotten.
 - Arbetslivskriminaliteten bekämpas.
 - Självförsörjningsgraden gällande livsmedelsproduktion i länet ökar

En god vård och ännu bättre hälsa

- Vi ska kunna lita på vården i Norrbotten. Den ska vara tillgänglig och av hög kvalitet. De förebyggande insatserna ska stärkas likväl som vården i alla skeden av livet. Det är vår socialdemokratiska målbild att Norrbotten ska vara ett län där det är enkelt att hålla sig frisk, samtidigt som det är tryggt ifall du blir sjuk. Vården och omsorgen för de äldre och allra sköraste medborgarna ska förbättras. Samtidigt som nedskärningar i äldreomsorgen måste stoppas och minutstyrning slopas genom bland annat ökade statliga satsningar på äldreområdet.
- 70

För att kunna garantera en trygg och jämlik vård är personalen avgörande. Vi har, sedan vi tog över styret i Region Norrbotten för fyra år sedan, arbetat hårt för att bryta

personalbristen och få bort det helt ohållbara beroendet av stafettpersonal som regionen
75 befunnit sig i. Vi vill fortsätta stärka arbetsmiljön och vårdpersonalens arbetsvillkor, genom
satsningar på medarbetarna och i nära samarbete och dialog med fackförbunden.

Trots att Norrbotten är stort och glest befolkat, är det viktigt för oss socialdemokrater att
den vård vi människor behöver ofta också ska finnas nära. De gånger vi behöver resa lite
längre, till exempelvis specialiserad vård, ska besök vara enkla att boka och i större
80 utsträckning kunna samordnas så att antalet resor kan bli så få som möjligt. Vi vill också göra
det enklare att ta del av vård med hjälp av digitala lösningar där det är möjligt går utan att
kvaliteten försämras.

Allt fler unga i Sverige mår dåligt och den psykiska ohälsan ökar i samhället. Det är en
utveckling som kräver att samhället kraftsamlar. Vi behöver stärka hälsocentralernas roll som
85 första linjens stöd och förmåga att tidigare fånga upp människor som är i behov av insatser.
Vi vill korta väntetiderna till Barn- och ungdomspsykiatri och erbjuda en mer
individanpassad vård. Samverkan mellan vården och elevhälsan behöver ytterligare stärkas så
att fler kan fångas upp i tid.

Hur våra tänder mår är tätt förknippat med resten av kroppen, och risken för följsjukdomar
90 ökar vid dålig tandhälsa. Trots det har tandvård blivit en klassfråga. I nuläget har
Folktandvården tömts på många skickliga tandläkare och annan tandvårdspersonal, inte
sällan för att de privata klinikerna kan ta ut högre priser, vilket leder till att de också kan
erbjuda högre löner än Folktandvården. Vi behöver komma till rätta med situationen genom
bemanning folktandvård i varje kommun, prisreglering och ett större gemensamt
95 ansvarstagande från alla utförare.

De vårdinsatser som är mest effektiva är de som ges tidigt. Det hälsofrämjande arbetet som
leder till att fler människor kan undvika att bli sjuka är viktigt, det ökar livskvalitet och
minskar trycket på hälsocentraler och sjukhus. Ett långsiktigt och brett folkhälsoarbete är
avgörande. För oss socialdemokrater är det viktigt att varje kommun även framöver har
100 minst en regiondriven hälsocentral och att länets fem sjukhus fortsätter att utvecklas och
specialiseras för att tillsammans bilda en stark hälso- och sjukvård för norrbottningarna.

Socialdemokraterna i Norrbotten ska under perioden 2026–2030 verka för att

- Hälsocentralerna får utökade resurser
- Samordningen av vårdbesök blir bättre och vården mer tillgänglig
- 105 • Vårdpersonalens arbetsvillkor förbättras kontinuerligt
- Det ska bli enklare att komma i kontakt med vården
- Intensifiera arbetet med att stärka barn och ungas psykiska hälsa
- Prissättningen inom tandvården regleras
- Folktandvårdens bemanning ökar i länets kommuner
- 110 • Regionens nya sjukhus i Kiruna färdigställs

En välmående befolkning och befolkning och en stark regional utveckling

115 Norrbottens utveckling är Sveriges utveckling. Internationellt möts Norrbotten av tilltro och investeringsvilja – både i våra industrier och i våra samhällen. Sverige går däremot i motsatt riktning då regeringen drar ned på pengar till infrastruktur, kultur och struntar i att stödja de kommuner som tar stort ansvar för nya industrietableringar.

120 Vi vill att hela länet mår bra och att människor har verkliga möjligheter att leva, verka och utvecklas där de vill. Det kräver att stad och landsbygd utvecklas tillsammans. Det innebär både att samarbetet kommuner och region emellan behöver stärkas, och att den statliga regionalpolitiken måste ge oss bättre förutsättningar att, både kulturellt och fysiskt, binda ihop vårt län.

125 Ett starkt och fritt kulturliv är avgörande för en demokratisk, välmående befolkning. Tidöregeringens slakt av det statliga ansvaret och finansieringen av såväl kultur som folkbildning har slagit hårt mot Norrbotten även om vi regionalt förstärkt våra satsningar. Staten behöver tillföra resurser till att stärka kulturlivet och folkbildningen och satsa på en än bättre infrastruktur för kulturens utveckling. Vårt mål är att alla norrbottningar ska ha tillgång till ett brett utbud av kulturupplevelser. Kulturutövande och skapande ska uppmuntras hela livet, från de allra yngsta åldrarna och hela vägen in i vuxenlivet, på universitetsnivå och i arbetslivet.

130 Trots stark tillväxt har befolkningsutvecklingen i länet varit långsam. För att frigöra Norrbottens fulla potential måste fler välja att flytta hit och vi som redan bor här ska se vinsten av att stanna kvar. I andra delar av landet är arbetslösheten skyhögt medan Norrbotten i det närmaste nått målet om full sysselsättning och snarare dras med en stor arbetskraftsbrist. Som en del av den aktiva arbetsmarknadspolitiken behöver det införas incitament som underlättar och i viss mån kräver mobilitet av den tillgängliga arbetskraften.

140 Samtidigt behöver norrbottningar, både befintliga och tillkommande, ett rikligt utbud av utbildningsmöjligheter. Det ska vara möjligt att plugga för att ställa om från ett jobb till ett annat eller för att utvecklas som människa oavsett var du bor. Därför krävs investeringar i Komvux, folkbildning, yrkeshögskolan och akademin som ger fler utbildningsplatser i länet. Det är också nödvändigt med mer välutbyggda lärcentrum i alla Norrbottens kommuner.

145 Ett levande län förutsätter fungerande infrastruktur. I dag är vägunderhållet eftersatt, särskilt på hårt belastade sträckor. Det krävs en systematisk upprustning av vägnätet och ökade resurser till löpande underhåll för att säkra trafiksäkerhet och framkomlighet året runt. Den pågående nedmonteringen av nattågen till och från Norrbotten behöver stoppas och kollektivtrafiken utvecklas, som med evenemangstrafik och fler möjligheter för unga att resa gratis. De regionala flygplatserna behövs i ett län med långa avstånd och den upphandlade trafiken till dessa behöver säkras.

150 Norrbotniabanan måste byggas skyndsamt och inlandsbanan utvecklas. Malmбанan, som är en livsnerv för svensk industri och besöksnäring, behöver dubbelspår hela sträckan mellan Narvik och Luleå för att möta dagens ökade behov. Hamnarna i länet behöver utvecklas för

att möta ökade godsflöden, och tillgången till moderna isbrytare är en förutsättning för att hålla farleder öppna året runt.

Norrbotten ska ha en stabil och långsiktig tillgång på konkurrenskraftig el för att möjliggöra industrins omställning och stärka människors förutsättningar att bo och verka i Norrbotten.

- 155 För att hela Norrbotten ska kunna utvecklas krävs en stabil närvaro av offentlig och kommersiell service. Tillgång till post, apotek, bilprovning och veterinärkliniker behöver fungera oavsett var i länet du bor och för detta måste staten ta sitt ansvar.

- 160 När stora industriinvesteringar sker i kommuner kan inte hela risken bäras lokalt. Därför arbetar vi för att ett Kommunkliv ska införas – en naturlig följd efter reformer som Klimatklivet och Industriklivet. Staten behöver utveckla former för riskdelning och kunna stötta kommuner med resurser när expansionen kräver bostäder, samhällsservice och infrastruktur.

Socialdemokraterna i Norrbotten ska under perioden 2026–2030 verka för att

- Den statliga närvaron i länet blir starkare och synligare
- 165 • Kollektivtrafiken utvecklas och statens finansiering för ökad likvärdighet stärks
- Staten tar sitt ansvar för upprustning och utveckling av de olika vägarna till och inom vårt län
- Alla norrbottningar ska ha tillgång att uppleva och utöva kultur
- Kommunklivet införs för kommuner i omställning
- 170 • En kompensationsmodell för utvinning av naturresurser ska utredas och införas. En större del av värdena måste falla tillbaka till norrbottningarna.
- Statliga lånegarantier för bostadsbyggande i etablerings- och expansionskommuner införs.
- Ett förnyat statligt investeringsstöd för byggande av hyresrätter, till exempel riktat till
- 175 orter med stora industrietableringar.
- stimulanser införs som underlättar att människor kan flytta till arbeten i norra Sverige.
- Norrbottningar har rikligt med utbildningsmöjligheter genom hela livet
- Såväl medborgare som näringsliv ska ha stabila och låga elpriser
- Ge nationella minoriteter och samer möjlighet att stärka sin kultur och identitet

15.2 Positionspapper: Karriär och framtid i Norrbotten

5 Sverige befinner sig i en utdragen lågkonjunktur. Konsekvenserna för arbetsmarknaden har inte låtit vänta på sig – arbetslösheten närmar sig 10 %. Men det finns stora skillnader över landet. I ett antal sydsvenska kommuner ligger arbetslösheten på uppåt 13 % samtidigt som Norrbotten har landets lägsta arbetslöshet på under 4 %. I Gällivare och Kiruna är arbetslösheten till och med under 2 %. Vår region har alltså närmast uppnått målet om full sysselsättning och lider snarare av en akut arbetskraftsbrist än av arbetslöshet.

10 För oss socialdemokrater handlar detta inte om statistik, utan om verkliga människors liv, trygghet och framtidstro. Situationen i Norrbotten är inte ett lokalt problem. Vårt läns utveckling angår hela landet. Vi är en nyckelregion för Sveriges ekonomi tack vare vår industri, omställningsförmåga och gröna energi som ger stora exportvärden. För att till fullo använda den kraft som vår region besitter krävs det fler människor här – människor med kompetens, vilja och möjlighet att bo och verka i regionen. I söder finns en
15 arbetskraftsreserv som vill och kan arbeta. I norr finns jobben. Men människor flyttar inte bara för jobb. De flyttar för att bygga sina liv. Därför krävs politiska förslag som möjliggör den omflyttning som hela vårt land så väl behöver. Vi behöver en solidarisk nationell strategi för detta.

20 Vi vill se ett jobbspår till Norrbotten så att den som är arbetslös i andra regioner kan få riktat stöd att få jobb och etablera sig i vår region. Arbetsförmedlingen, i samverkan med arbetsmarknadens parter, bör få i uppdrag att identifiera branscher och kompetenser där det råder bristsituation och individer som kan erbjudas utbildningsvägar, flyttstöd, kvarboendebonus och bostadsgaranti.

25 Vi vill se fler bostäder i Norrbotten. Staten behöver stödja en bostadsmarknad som i stora stycken inte fungerar för norrbottniska förhållanden. Därför krävs statliga insatser som investeringsstöd för flerbostadshus, upprustningsstöd i landsbygden och statliga topplån till den som bygger hus där marknadsvärdena är sviktande. Målet bör vara att minst 10 000 bostäder tillkommit i Norrbotten med stöd av staten fram till 2030.

30 Vi vill att arbetskraft som pendlar in till länet ska bli permanentboende. Därför bör den som har ett jobb i länet men veckopendlar in, så kallat ”fly in-fly out”, få incitament att skaffa sig ett boende i länet. En bostadsförmedling som kan understödja att delar av beståndet som nu används som entreprenörsbostäder kan konverteras till permanentbostäder bör inrättas. Likaså bör ett etableringsstöd och en kvarboendebonus som faller ut efter fem år som permanentboende i länet, införas för dem som slutar pendla och istället flyttar till
35 Norrbotten.

Samtidigt måste Norrbotten byggas vidare, såväl bostäder som tjänstesektor och kulturutbudet behöver expandera. För ingen familj flyttar till en plats utan bostad. Inget par bosätter sig på en plats där bara den ena får jobb. Ingen ung yrkesutbildad person stannar

- 40 om kulturen och fritiden saknar energi. Och varken industri eller välfärdens verksamheter får den arbetskraft de behöver om samhället runtom inte fungerar.

Vi har fyra konkreta förslag för att få fler att vilja leva och bo i Norrbotten:

Jobbspår till Norrbotten – en nationell omflyttningsstrategi

- Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter får ansvar för ett program som ger arbetslösa i andra regioner ett jobbspår till Norrbotten. Programmet omfattar utbildningskontrakt, flyttstöd, kvarboendebonus som faller ut efter fem år som bosatt i länet och bostadsgaranti.
- 45

Don't fly out

- En bostadsförmedling inriktad på att konvertera entreprenörsbostäder till permanentbostäder etableras. Ett ekonomiskt flyttstöd och en kvarboendebonus inrättas även för detta ändamål.
- 50

Tiotusen bostäder

Investeringsstöd för att bygga flerbostadshus, statliga topplån till dem som bygger egna hem och upprustningsstöd för befintliga bostäder i lands- och glesbygd ska ha möjliggjort 10 000 nya bostäder i länet innan 2030.

- 55 **Flyttplikt kopplad till arbetslöshetsförsäkringen och aktivitetsstödet**

Den som är arbetslös och uppbär ersättning från trygghetssystemen och erbjuds relevant arbete i Norrbotten ska förväntas acceptera en flytt eller få sin ersättning minskad eller indragen.

15.3 Positionspapper: I vårt Norrbotten ska hälso- och sjukvården vara rättvist fördelad och tillgänglig för alla

- 5 I vårt Norrbotten ska hälso- och sjukvården vara rättvist fördelad och tillgänglig för alla. De med de största behoven ska få tillgång till vården först och det ska givetvis vara behoven och inte storleken på din plånbok som ska avgöra hur du prioriteras av vården.

Den mest centrala delen av vården och den delen som står för sammanhållning och kontinuitet är hälsocentralerna. Den vård du behöver ofta ska finnas nära och det ska finnas minst en regiondriven hälsocentral i varje kommun i hela Norrbotten.

- 10 Hälsocentralerna ska vara navet i hälso- och sjukvården. Den behöver vara dimensionerad för att klara sitt uppdrag att vara första linjens hälso- och sjukvård och vara lätt att komma i kontakt med. När du söker vård ska du bli bemött av personal som har tid för dig och inte känner sig stressade.

- 15 Under mandatperioden vill vi socialdemokrater fortsätta att satsa på den nära vården och säkerställa att hälsocentralerna får förutsättningar att klara sitt breda uppdrag att ta hand om norrbottningarnas hälsa.

Vi vill fortsätta att bygga ut hälsocentralerna och självklart ska du kunna namnet på din läkare på samma sätt som du kan namnet på din frisör. Det gäller särskilt för dig som har regelbunden kontakt med vården.

- 20 En av vår tids största samhällsutmaningar är den ökade psykiska ohälsan, inte minst hos barn och unga. Hälsocentralerna är den första linjens försvar mot detta och det är där alla med lindriga till måttliga besvär ska bemötas och få hjälp. Här behöver hela samhället kraftsamla för att möta upp och för att ingen ska behöva vara ensam med sin psykiska ohälsa.

Därför föreslår Socialdemokraterna i Norrbotten

- 25
- Att öka andelen av vårdens totala resurser som går till hälsocentralerna från en femtedel till en fjärdedel.
 - Att det ska vara självklart att komma i kontakt med vården samma dag du söker den oavsett om det är digitalt eller via telefon
 - Att norrbottningarna ska ha en fast läkarkontakt, inledningsvis de med de största behoven för att sedan omfatta alla
- 30
- Att de digitala ingångarna till vården förstärks för att möta norrbottningarnas förväntan på att kunna möta vården digitalt där det är möjligt.
 - Att arbetet att stärka barn och ungas psykiska hälsa intensifieras och köerna kortas.

DÅK
2026

§16.1 – §16.8
Val

Socialdemokraterna
Norrbotten

§16. Val

Valberedningens föreslår distriktsårskongressen besluta

Att välja nedan personer till distriktsstyrelse 2025-2026

Uppdrag

Nominerad av

16.1 Ordförande

Fredrik Lundh Sammeli, Luleå (omval)

Luleå AK

Inga övriga nominerade:

16.2 1 ordinarie ledamot i distriktsstyrelsen tillika studieledare

Johannes Sundelin, Gällivare (omval)

Gällivare AK

Inga övriga nominerade

16.3 1 ordinarie ledamot i distriktsstyrelsen tillika facklig ledare

Zara Leghissa, Boden (nyval) Valberedningen

Övriga nominerade: Danell Claes, Piteå (avböjt nominering)

16.4 13 ordinarie ledamöter

Ulrica Hammarström, Pajala (omval)

Pajala AK

Mats Abrahamsson, Arjeplog (omval)

Arjeplogs AK

Béatrice Öman, Boden (omval)

Bodens AK

Anders Tano, Kiruna (nyval)

Kiruna AK

Nina Waara, Haparanda (omval)

Haparanda AK

Fredrik Hansson, Luleå (omval)

Luleå AK

Agneta Starefeldt Stenberg (nyval)

Arvidsjaur AK

Niclas Hökfors, Övertorneå (omval)

Övertorneå AK

Viktoria Wikström, Kalix (omval)

Kalix AK

Kata Nilsson, Piteå (omval)

Piteå AK

Anna Lundberg, Älvsbyn (omval)

Älvsbyns AK

Mats Wennberg, Jokkmokk (nyval)

Jokkmokk AK

Övriga nominerade: Keisu Lampinen Annika, Övertorneå

16.5 5 ersättare

Annika Keisu Lampinen, Övertorneå (nyval) Övertorneå AK

Patric Lundström, Piteå (omval)

Piteå AK

Johan Lundh, Boden (nyval)

Bodens AK

Maritha Meethz, Luleå (nyval)

Luleå AK

Robert Forsberg, Älvsbyn (omval)

Älvsbyns AK

Övriga nominerade: Salometsä Marianne, Kalix, Starefeldt Agneta, Arvidsjaur

16.6 Revisorer ordinarie

Ulf Sjödin, Piteå (nyval)

Piteå AK

Maud Lundbäck, Kalix (nyval)

Valberedningen

(Ulrika Öhlund, auktoriserad revisor, Ready AB)

Inga övriga nominerade.

16.7 Revisorer ersättare

Birgitta Larsson, Gällivare (nyval)

Valberedningen

Håkan Jansson, Boden (nyval)

Valberedningen

(Hans Öystilä, auktoriserad revisor, Ready AB)

Inga övriga nominerade

16.8 Arbetarerörelsens kultur- och stipendiefond

Britt-Inger Nordström, Kalix

Kalix AK

Inga övriga nominerade

DÅK
2026

§17-19
Uttalanden
Enkla frågor
Kongressavslutning

Socialdemokraterna
Norrbotten

§18 Enkel fråga

Bakgrund ang. Lex Malmfälten

Samhällsomvandlingarna i Kiruna och Gällivare är påtvingade för att Statens Gruvföretag LKAB ska kunna fortsätta sin mycket lönsamma verksamhet för Fosterlandets Båtnad.

Väl fungerande bostäder och lokaler som sedan länge är avskrivna rivs för att under en mycket kort tidsperiod ersättas av nya lokaler med en mycket hög kapitalkostnad. Den är extremt hög i Malmfälten jämfört med övriga landet (i Kiruna är kostnaden för flerbostadshus 70% högre än genomsnittet i Sverige) bland annat på grund av brist på resurser.

Kommunen drabbas av högre kostnader – direkt genom avskrivningar ca 100 Mkr/år - och indirekt genom en dubblering eller tredubbling av hyreskostnader. Detta drabbar även företag och vanliga hyresgäster.

Det är inte rimligt att samhället, företagen och människorna drabbas så hårt ekonomiskt när vi ger upp våra samhällen.

Samhällena behövs för att de tunga investeringar som genomförs av LKAB, Boliden, Viscaria, Kaunis Iron, Rymdverksamheten och besöksnäringen ska lyckas. De behövs även för att den Norra delen av landet ska kunna försvaras.

Det är hög tid att kapitalkostnaden tas bort från den påtvingade flytten till dyrare lokaler och bostäder. Det som händer i Malmfälten är unikt och därför behövs en unik lagstiftning. Vi Socialdemokrater bör verka för att detta arbete prioriteras. Staten och de stora företagen tjänar väldigt bra på investeringarna samtidigt som kommunernas och invånarnas ekonomi drabbas på ett orimligt sätt.

Fråga till distriktsstyrelsen och Norrbottensbänken:

1. Har Norrbottensbänken och/eller Distriktsstyrelsen lyft frågan om att prioritera att en ny lagstiftning – ”Lex Malmfälten” genomförs så att den påtvingade kapitalkostnaden inte drabbar kommunerna, företagen och invånarna. 2)
2. Om svaret är nej på fråga 1) kommer Norrbottensbänken och/eller Distriktsstyrelsen att lyfta frågan om att prioritera en ny lagstiftning – ”Lex Malmfälten” genomförs

Kiruna 2025-12-18

Mats Niemi, Kiruna S-föreninga